

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา โดยผู้วิจัยได้สร้างตารางวิเคราะห์ มโนทัศน์ทางจริยธรรม โดยใช้มโนทัศน์ทางจริยธรรมในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ซึ่งนิทานพื้นบ้านที่นำมาใช้ในการวิจัย มีทั้งสิ้น 116 เรื่อง แบ่งเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. นิทานปรัมปรา	จำนวน	17	เรื่อง
2. นิทานท้องถิ่น	จำนวน	39	เรื่อง
3. เทพนิยาย	จำนวน	5	เรื่อง
4. นิทานเรื่องสัตว์	จำนวน	10	เรื่อง
5. นิทานคลกขบขัน	จำนวน	45	เรื่อง

การวิเคราะห์มโนทัศน์ทางจริยธรรมนั้น ผู้วิจัยได้นำมโนทัศน์ทางจริยธรรมทั้งหมด 108 ข้อ ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มาเป็นเกณฑ์ในการสร้างลักษณะ มโนทัศน์ทางจริยธรรมและวิเคราะห์โดยสำรวจเนื้อหาในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ที่สอดคล้องกับมโนทัศน์ทางจริยธรรม และลักษณะของมโนทัศน์ทางจริยธรรม

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 4 คอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 จำแนกนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ตามประเภทของรูปแบบ
(ตารางที่ 2)

ตอนที่ 2 มโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา (ตารางที่ 3-5)

- ตอนที่ 3 จัดอันดับหัวข้อจริยธรรมค่านิยมหลักสุตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา แต่ละประเภท (ตารางที่
6-7)
- ตอนที่ 4 จัดอันดับนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ที่มีมโนทัศน์ทางจริยธรรม
ค่านิยมหลักสุตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ปรากฏอยู่แต่ละประเภท
(ตารางที่ 8-12)

ตอนที่ 1 จำแนกนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ตามประเภทของรูปแบบ

ตารางที่ 2 จำแนกนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ตามประเภทของรูปแบบ

ประเภท ที่	ประเภทของ นิทานพื้นบ้าน	ลักษณะรูปแบบของนิทานพื้นบ้าน	รายชื่อนิทานพื้นบ้าน	หมายเหตุ
1	นิทานปรัมปรา	1. ขนาดของ เรื่องค่อนข้างยาว ประกอบด้วยหลายอนุภาค 2. สถานที่ที่เกิดขึ้นในนิทาน ปรัมปรานี้ เป็นแดนสมมติ	1. พระปาจิต นางอรพิมภ์ 2. พญาสุวรรณภักจะ 3. มณีสังจา 4. เจ็ดคะนน 5. อินทปัตถา 6. นายฮ้อยพระโพธิสัตว์ 7. นกแขกเต้า 8. แรงราคะ 9. คอยคู่สิงหราช 10. สุภมิตร เกศินี 11. หมากับแมว 12. พระนาวัน 13. จำปาสีตัน 14. เจ้าเมืองใจอารี	รวบรวมโดย อาจารย์ปรีชา อุยตระกูล " " " " " " " " " " จากหนังสือ ของดีโคราช " " "

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ประเภท ที่	ประเภทของ นิทานพื้นบ้าน	ลักษณะรูปแบบของนิทานพื้นบ้าน	รายชื่อนิทานพื้นบ้าน	หมายเหตุ
			20. คำนาน เมืองสีดา หรือท้าวกำพร้าว	จากหนังสือ ของตีโคราซ
			21. พระรับบาป	"
			22. แม่ย่าคาบอด	"
			23. คนไม่มีวาสนา	"
			24. เสือกัก	รวบรวมโดย
			25. คนเหาะ	ผู้วิจัย
			26. หมอผี หมอโหร	"
			27. เรื่องผี	"
			28. พิณพาทย์	"
			29. แม่ชี	"
			30. จัญไร	"
			31. สองหัวเมีย	"
			32. ธรรมะอยู่ร่วมกัน	"
			33. บุญ-บาป	"
			34. ครัทธา	"
			35. ผู้บำเพ็ญประโยชน์	"
			36. ผู้เห็นแก่ตัวจะเหลือแต่ตัว	"
			37. เสือมาแล้วคะโบคก็ดเอา	"
			38. ไอ้ใจสู้ตาย	"
			39. ชื่อบ้านนามเมือง	"

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ประเภทที่	ประเภทของนิทานพื้นบ้าน	ลักษณะรูปแบบของนิทานพื้นบ้าน	รายชื่อนิทานพื้นบ้าน	หมายเหตุ
3	เทพนิยาย	1. มีเทวดา หรือนางฟ้าเป็น ตัวบุคคลในเรื่อง 2. มีส่วนสัมพันธ์กับความ เชื่อถือ ทางศาสนา และพิธีกรรม	1. แก้วกำพร้าว้า 2. หัวเมียไม่เป็นสามัคคี 3. เจ้ายอดทอง 4. กำเนิดหอยโข่ง 5. ความโลภความริษยา พาพิณาศ	รวบรวมโดย อาจารย์ปรีชา อุยตระกูล จากหนังสือ ของตีโคราช รวบรวมโดย ผู้วิจัย
4	นิทานเรื่อง สัตว์	1. มีสัตว์เป็นตัวละครของเรื่อง 2. สัตว์มีความคิด กระทำ สิ่งต่าง ๆ ตลอดจนพูดจา ได้อย่างมนุษย์ธรรมดา 3. เป็น เชิง เปรียบ เทียบกับชีวิต มนุษย์ เพื่อ เป็นคติสอนใจ	1. เจ้ากบกระรอก 2. เทากับ เล็น 3. แคงคกกับนกเค้า 4. พญานั่งกับพญากา 5. ผู้ใหญ่ข่ม เห่ง เด็ก 6. เค้าเหาะ 7. ทำไมความฝันไม่เป็น ความจริง 8. งู เหลื่อมกายพิศ 9. แม่หมานิล 10. หอยกับกระด้าย	รวบรวมโดย อาจารย์ปรีชา อุยตระกูล " " จากหนังสือ ของตีโคราช " " รวบรวมโดย ผู้วิจัย
5	นิทานตลก ขบขัน	1. ตัวละคร เป็นคนทุกประ เภท 2. เป็น เหตุการณ์ขำขัน บิด เบือน เรื่องจากความ เป็นจริง ที่ผู้ฟังมองด้วย อารมณ์ขันไม่ถึงโทษ	1. ตาล่ายจอม เซ่อ 2. คุมสติไม่อยู่ 3. ไอ้สาม เกลอ 4. ทิดอ่อง 5. แจ็กไอ	รวบรวมโดย อาจารย์ปรีชา อุยตระกูล " "

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ประเภท ที่	ประเภทของ นิทานพื้นบ้าน	ลักษณะรูปแบบของนิทานพื้นบ้าน	รายชื่อนิทานพื้นบ้าน	หมายเหตุ
			6. โสไมจุมกบี้	รวบรวมโดย
			7. ขวศรีเศษ	อาจารย์ปรีชา
			8. พ่อเฒ่าแขนคอก-ลูกเขย คาแหก	อุยตระกูล
			9. ลูกเขยกับแม่ยาย	"
			10. พ่อคาหมอลี เก	"
			11. หลวงพ่อ เจ้าผู้	"
			12. พระขี้ตระหนี่	"
			13. เจ้าภาพขี้เมา	"
			14. ช้างคิดพวยกา	"
			15. ไอ้ขี้คร้านสุดเอ๋อว	"
			16. ไอ้บอดกับไอ้คิด	"
			17. พรานยิงหมู	"
			18. มินวิเศษ	"
			19. หนูน้อยเซา	"
			20. ยายแก่กับโจรห้าร้อย	"
			21. พ่อตากับลูกเขย	"
			22. พ่อตากับลูกเขย (เรื่องที่ 1)	"
			23. แม่มิ่งนันทละเมียก	"
			24. แม่บ่าปกว่า	"
			25. พระหาสวด	"
			26. ชายหมูขาดทุน	"

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ประเภท ที่	ประเภทของ นิทานพื้นบ้าน	ลักษณะรูปแบบของนิทานพื้นบ้าน	รายชื่อนิทานพื้นบ้าน	หมายเหตุ
			27. คาถากับยายซี (เรื่องที่ 1)	รวบรวมโดย อาจารย์ปรีชา
			28. คาถากับยายซี (เรื่องที่ 2)	อุยตระกูล
			29. หลวงพ่อกับสิกา	"
			30. พระไปบิณฑบาต	"
			31. พระบวชนาน	"
			32. พระจุมกบี่	"
			33. พ่อคาถากับลูก เขย (เรื่องที่ 2)	จากหนังสือ ของดีโคราช
			34. ทำไมพ่อคารักลูก เขย คน เล็ก	"
			35. คนไม่มีบุญ	"
			36. อาจารย์ทองอยากตั้ง	"
			37. พ่อคาถากับลูก เขย (เรื่องที่ 3)	"
			38. ขโมยจกไก่	รวบรวมโดย
			39. รอคซ่าหมี	ผู้วิจัย
			40. คาถา	"
			41. คนขี้ปด	"
			42. หูแซ	"
			43. หลวงพ่อหมางมี	"
			44. หกสหาย	"
			45. ลูกศิษย์หลวงพ่อ	"

ตอนที่ 2 มโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา

ตารางที่ 3 ความถี่และร้อยละของมโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประเภทของนิทานพื้นบ้าน

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ประเภทของนิทานพื้นบ้าน										รวม	
			ปรัมปรา		ท้องถิ่น		เทพนิยาย		สัตว์		ตลกขบขัน			
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคลและสัตว์	1. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุข ไม่อยากได้รับความทุกข์	2	0.70	1	0.53	4	9.52	0	-	0	-	7	1.01
		2. หากปรารถนาความสุข อย่าสร้าง ความทุกข์ให้ผู้อื่น	11	3.87	1	0.53	0	-	0	-	0	-	12	1.73
		3. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว	7	2.46	8	4.23	1	2.38	0	-	3	2.27	19	2.74
		4. การเบียดเบียนกัน การจองเวรกัน คิดแก้แค้นต่อกันเป็นบาป	1	0.35	0	-	1	2.38	0	-	0	-	2	0.29
		รวม	21	7.39	10	5.29	6	14.28	0	-	3	2.27	40	5.77

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ประ เภทของนิทานพื้นบ้าน										รวม	
			ปรัมปรา		ท้องถิ่น		เทพนิยาย		สัตว์		ตลกขบขัน			
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
2	ความ เมตตา กรุณา	1. ความ เมตตา กรุณา ก่อให้เกิด สันติสุข และเป็น เครื่องค้ำจุนโลก	11	3.87	2	1.06	1	2.38	1	2.17	1	0.76	16	2.30
		2. คนดีย่อมมีบุญชรรวม	16	5.63	5	2.65	1	2.38	1	2.17	1	0.76	24	3.46
		3. การช่วย เหลือที่ต้องไม่ทำให้ ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน	23	8.09	17	8.99	2	4.76	3	6.52	3	2.27	48	6.93
		รวม	50	17.61	24	12.70	4	9.52	5	10.86	5	3.79	88	12.70
3	การไม่โลภและไม่ขโมย	1. ทุกคนมีสิทธิในของของตน และ ย่อมหวงแหนในสิ่งของคนที่มิอยู่	1	0.35	0	-	0	-	0	-	1	0.76	2	0.29
		2. เมื่อมีสิทธิควรทำหน้าที่ตามสิทธิ ที่ตนมิอยู่	2	0.70	5	2.65	1	2.38	0	-	0	-	8	1.15
		รวม	3	1.06	5	2.65	1	2.38	0	-	1	0.76	10	1.44

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ประเภทของนิทานพื้นบ้าน										รวม	
			ปรัมปรา		ท้องถิ่น		เทพนิยาย		สัตว์		ตลกขบขัน			
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
4	ความ เอื้อ เพื่อ เผื่อแผ่ และ เสียสละ	1. ความ เอื้อ เพื่อ เผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ	1	0.35	0	-	0	-	0	-	0	-	1	0.14
		2. ผู้ที่รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	18	6.34	21	11.11	7	16.67	2	4.35	22	16.67	70	10.10
		3. ความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่มีความค่า	1	0.35	14	7.41	1	2.38	1	2.17	9	6.82	26	3.75
		4. การให้ก่อให้เกิดความสุข ทั้งผู้ให้และผู้รับ	1	0.35	1	0.53	3	7.14	0	-	0	-	5	0.72
		รวม	21	7.39	36	19.05	11	26.19	3	6.52	31	23.48	102	14.72
5	การไม่ละเมิดของรัก	การละเมิดสิทธิของผู้อื่น ข่มขู่ นำมาซึ่งความเดือดร้อน	2	0.70	0	-	0	-	0	-	0	-	2	0.29
		รวม	2	0.70	0	-	0	-	0	-	0	-	2	0.29

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ประเภทของนิทานพื้นบ้าน										รวม	
			ปรัมปรา		ท้องถิ่น		เทพนิยาย		สัตว์		ตลกขบขัน			
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
6	การรู้จักความพอดี	ความต้องการที่พอดี และ พอเหมาะ กับสภาพความเป็นอยู่ ของตน ช่วยให้มีความสุข	0	-	0	-	1	2.38	0	-	0	-	1	0.14
		รวม	0	-	0	-	1	2.38	0	-	0	-	1	0.14
7	การไม่ซัดปด และไม่ ซัดบิด เบือน ไม่อำพราง ความจริง ไม่ขู่งงให้ เกิดความแตกแยก และไม่ซัดหยาบ	1. การซัดและ เขียนแต่ความจริง ช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง	9	3.17	4	2.12	0	-	0	-	1	0.76	14	2.02
		2. การซัดการเขียนที่ดี ต้องไม่ ล่อเสียด เพื่อเจ้อหยาบคาย	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		3. การซัดหรือการเขียนที่ก่อให้เกิด ความแตกร้าง กระหอบกระเหือน จิตใจ ไร้สาระ ชักนำผู้อื่นให้หลง ผิด ย่อม เป็นภัยต่อสังคม	5	1.76	7	3.70	0	-	0	-	2	1.52	14	2.02
		รวม	14	4.93	11	5.82	0	-	0	-	3	2.27	28	4.04

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ประเภทของนิทานพื้นบ้าน										รวม	
			ปรัมปรา		ท้องถิ่น		เทพนิยาย		สัตว์		ตลกขบขัน			
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
8	การมีสัจจะและความจริงใจ	1. ความจริง เป็นสิ่งไม่ตาย	0	-	0	-	0	-	0	-	1	0.76	1	0.14
		2. คนพูดจริง ทำจริง ย่อมได้รับการสรรเสริญ	4	1.41	2	1.06	1	2.38	1	2.17	0	-	8	1.15
		รวม	4	1.41	2	1.06	1	2.38	1	2.17	1	0.76	9	1.30
9	การไม่หลงเสน่ห์สิ่งเสพติดให้โทษ	1. สิ่งเสพติด เป็นสิ่งที่ให้โทษ	1	0.35	0	-	0	-	0	-	0	-	1	0.14
		2. การเสพติดให้โทษบั่นทอนสุขภาพ	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		3. การเสพติดให้โทษทำลายเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติ	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		4. ผู้มีจิตใจเข้มแข็ง และชนะใจตนเอง ย่อมหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดให้โทษได้	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		รวม	1	0.35	0	-	0	-	0	-	0	-	1	0.14

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ประเภทของนิทานพื้นบ้าน										รวม	
			ปรัมปรา		ท้องถิ่น		เทพนิยาย		สัตว์		คลกขบขัน			
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
10	ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจ และรู้สึกผิดชอบ	1. ความมีสติช่วยให้ทำงานได้ดี มีข้อบกพร่องน้อย	3	1.06	3	1.59	0	-	0	-	1	0.76	7	1.01
		2. คนมีสติยอมควบคุมตนเอง หลีกหนีจากความชั่วได้	0	-	0	-	0	-	0	-	1	0.76	1	0.14
		3. คนมีสติยอมมีปัญญาแก้ไขปัญหาของตนเอง และผู้อื่นได้	8	2.82	9	4.76	2	4.76	4	8.70	1	0.76	24	3.46
		รวม	11	3.87	12	6.35	2	4.76	4	8.70	3	2.27	32	4.62
11	ความเป็นผู้มีเหตุผล	ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้อง และยุติธรรม	14	4.93	22	11.64	0	-	8	17.39	7	5.30	51	7.36
		รวม	14	4.93	22	11.64	0	-	8	17.39	7	5.30	51	7.36

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ประเภทของนิทานพื้นบ้าน										รวม			
			ปรัมปรา		ท้องถิ่น		เทพนิยาย		สัตว์		ตลกขบขัน					
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ		
12	ความละเอียดและ เกรง กลัวต่อการกระทำชั่ว	1. ความละเอียดและ เกรงกลัวต่อบาป เป็นอุปนิสัยของคนดี	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-		
		2. ความชั่วไม่ เคยส่ง เสริมความ เจริญรุ่งเรือง อย่างถาวรให้แก่ ผู้ใด	0	-	0	-	0	-	0	-	1	0.76	1	0.14		
		3. คนที่ไม่รู้จักละเอียดต่อการกระทำชั่ว เป็นที่รัง เกียจของสังคม	0	-	1	0.53	0	-	0	-	0	-	0	-	1	0.14
		รวม	0	-	1	0.53	0	-	0	-	1	0.76	2	0.29		
13	ความขยันหมั่น เพียร	1. ความขยันหมั่น เพียร เป็นหนทาง ไปสู่ความสำเร็จ	2	0.70	4	2.12	3	7.14	0	-	5	3.79	14	2.02		
		2. ความขยันหมั่น เพียร เป็นนิสัยที่ดี ในการทำงานและสามารถฝึกให้ เกิดขึ้นได้	6	2.11	8	4.23	2	4.76	0	-	15	11.36	31	4.47		
		รวม	8	2.82	12	6.35	5	11.90	0	-	20	15.15	45	6.49		

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ประเภทของนิทานพื้นบ้าน										รวม	
			ปรัมปรา		ท้องถิ่น		เทพนิยาย		สัตว์		ตลกขบขัน			
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
14	ความอดทนอดกลั้น	1. ความอดทน อดกลั้น ทำให้เกิดความสงบ	0	-	0	-	0	-	0	-	4	3.03	4	0.58
		2. ความอดทน อดกลั้น เป็นนิสัยทางสังคมที่ดี และสามารถฝึกได้	0	-	3	1.59	0	-	0	-	0	-	3	0.43
		3. ความอดทนอดกลั้น ทำให้ชนะอุปสรรค และช่วยให้ประสบความสำเร็จ	11	3.87	1	0.53	0	-	2	4.35	1	0.76	15	2.17
		4. การยอมรับความจริงในชีวิตทำให้จิตใจสงบ	0	-	0	-	0	-	2	4.35	0	-	2	0.29
		5. ผู้ที่มีความอดทน ย่อมเป็นที่ชอบพอรักใคร่ของผู้อื่น	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		รวม	11	3.87	4	2.12	0	-	4	8.70	5	3.79	24	3.46

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ประเภทของนิทานพื้นบ้าน										รวม	
			ปรัมปรา		ท้องถิ่น		เทพนิยาย		สัตว์		ตลกขบขัน			
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
15	ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง	1. ความมีกำลังที่จะเผชิญต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ และสามารถสนองตอบได้อย่างเหมาะสม เป็นความกล้าหาญที่ควรยกย่อง	3	1.06	0	-	0	-	0	-	0	-	3	0.43
		2. การกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผล เป็นสิ่งที่ควรฝึก	2	0.70	0	-	0	-	0	-	1	0.76	3	0.43
		3. ความกล้าหาญเป็นลักษณะอย่างหนึ่งของผู้นำ	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		4. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ตัดสินใจได้อย่างมั่นใจ	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		5. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้มีบุคลิกภาพของผู้นำ และเป็นที่เชื่อถือของผู้อื่น	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		6. การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนตามกาลเทศะอย่างถูกต้องเหมาะสม ทำให้ได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจากผู้อื่น	1	0.35	0	-	0	-	0	-	0	-	1	0.14
		รวม	6	2.11	0	-	0	-	0	-	1	0.76	7	1.01

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ประเภทของนิทานพื้นบ้าน										รวม	
			ปรัมปรา		ท้องถิ่น		เทพนิยาย		สัตว์		ตลกขบขัน			
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
16	ความกตัญญูคนเวท	1. ความกตัญญูคนเวท เป็นลักษณะของคนดี	4	1.41	0	-	0	-	3	6.52	0	-	7	1.01
		2. ความกตัญญูคนเวท เป็นสิ่งควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ	33	11.62	5	2.65	5	11.90	4	8.70	6	4.55	53	7.65
		3. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจของสังคม คนกตัญญูย่อมได้รับการสรรเสริญยกย่อง	1	0.35	1	0.35	0	-	1	2.17	0	-	3	0.43
		รวม	38	13.38	6	3.17	5	11.90	8	17.39	6	4.55	63	9.09
17	ความซื่อสัตย์สุจริต	1. คนซื่อสัตย์ เป็นคนที่มีเกียรติ	1	0.35	2	1.06	0	-	0	-	0	-	3	0.43
		2. อาชีพที่สุจริตทุกชนิดมีเกียรติ	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		3. คนโกง เป็นคนที่ไม่น่าคบค้าสมาคม	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		4. ความซื่อสัตย์สุจริตที่แสดงออกทั้งกาย วาจาใจ เป็นสิ่งที่ประเสริฐ	0	-	2	1.06	0	-	0	-	0	-	2	0.29
		รวม	1	0.35	4	2.12	0	-	0	-	0	-	5	0.72

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ประเภทของนิทานพื้นบ้าน										รวม	
			ปรัมปรา		ท้องถิ่น		เทนิยาย		สัตว์		ตลกขบขัน			
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
18	การทำใจให้สงบ มีสมาธิ และอารมณ์แจ่มใจ	1. จิตที่แน่วแน่ก่อให้เกิดปัญญา และพลังงาน สามารถทำงานและคิดหาเหตุผลได้ดี	0	-	0	-	0	-	0	-	1	0.76	1	0.14
		2. การกระทำที่ขาดสติ ย่อมเป็นโทษ	1	0.35	0	-	0	-	0	-	0	-	1	0.14
		3. ผู้ที่มีสมาธิในการเรียน ย่อมพบความสำเร็จ และความก้าวหน้า	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		4. การมองส่วนที่ดีของคน ทำให้อารมณ์แจ่มใส	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		รวม	1	0.35	0	-	0	-	0	-	1	0.76	2	0.29

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ประเภทของนิทานพื้นบ้าน										รวม	
			ปรัมปรา		ท้องถิ่น		เทพนิยาย		สัตว์		ตลกขบขัน			
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
19	ความไม่เห็นแก่ตัว	1. การถือประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การกระทำที่คำนึงถึงหมู่คณะ มากกว่าตนเอง	1	0.35	1	0.53	0	-	0	-	0	-	2	0.29
		2. คนเห็นแก่ตัว เป็นคนเอาเปรียบเพื่อนฝูง จึงเป็นที่รังเกียจของสังคม	0	-	0	-	0	-	0	-	1	0.76	1	0.14
		3. คนเห็นแก่ตัวเป็นคนไม่น่าคบค้าสมาคม	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		4. ผู้ที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการหาผลประโยชน์ส่วนตน เป็นคนเห็นแก่ตน	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		5. สังคมยกย่องบุคคลที่รู้จักเสียสละผลประโยชน์ และความสุขส่วนตัว ให้แก่ส่วนรวม	0	-	1	0.53	0	-	0	-	0	-	1	0.14
		รวม	1	0.35	2	1.06	0	-	0	-	1	0.76	4	0.58

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ประเภทของนิทานพื้นบ้าน										รวม	
			ปรัมปรา		ท้องถิ่น		เทพนิยาย		สัตว์		ตลกขบขัน			
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
20	ความประณีต ละ เอียด ถี่ถ้วน	1. ความประณีต ละ เอียดถี่ถ้วน จะทำให้ผลงานมีคุณค่า	1	0.35	0	-	0	-	0	-	0	-	1	0.14
		2. ความละ เอียดถี่ถ้วน เป็นนิสัยที่ดีในการทำงาน	5	1.76	7	3.70	1	2.38	2	4.35	2	1.52	17	2.45
		3. ความประณีตทำให้เกิดความงาม	2	0.70	2	1.06	0	-	1	2.17	3	2.28	8	1.15
		รวม	8	2.82	9	4.76	1	2.38	3	6.52	5	3.79	26	3.75
21	ความรับผิดชอบ	1. คนที่ไม่รับผิดชอบ จะไม่ได้รับความไว้วางใจให้ทำงานสำคัญ	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		2. คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้งหน้าที่ การงานของตน	4	1.41	5	2.65	0	-	0	-	5	3.79	14	2.02
		3. คนที่มีความรับผิดชอบ ย่อมทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จ เรียบร้อยทันกำหนด	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		4. คนที่ไม่เลิกเฉย อดตาย ค่อยปัญหาต่าง ๆ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบ ต่อสังคม	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
	รวม	4	1.41	5	2.65	0	-	0	-	5	3.79	14	2.02	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ประเภทของนิทานพื้นบ้าน										รวม	
			ปรัมปรา		ท้องถิ่น		เทพนิยาย		สัตว์		ตลกขบขัน			
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
22	ความมีน้ำใจเป็นธรรม ไม่ลำเอียง	1. ความลำเอียง ทำให้ขาดความยุติธรรม	3	1.06	0	-	0	-	0	-	1	0.76	4	0.58
		2. การตัดสินเพื่อความยุติธรรม ต้องมีเหตุผลและหลักฐาน	2	0.70	1	0.53	0	-	0	-	4	3.03	7	1.01
		3. ระ เฝียขวินัย กฎ กะณฑ์ข้อห้าม ตลอดจนกฎหมายมีไว้เพื่อป้องกัน คุ้มครองให้ทุกคนในสังคมปลอดภัย จากอันตราย และการก่อกวนแก่ง	0	-	1	0.53	0	-	0	-	0	-	1	0.14
		4. การลงโทษที่มุ่งให้เกิดความสำนึก ผิด เป็นเครื่องมือในการรักษา ความยุติธรรม	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		รวม	5	1.76	2	1.06	0	-	0	-	5	3.79	12	1.73

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ประเภทของนิทานพื้นบ้าน										รวม	
			ปรัมปรา		ท้องถิ่น		เทพนิยาย		สัตว์		ตลกขบขัน			
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
23	ความมีระเบียบวินัย และการตรงต่อเวลา	1. การมีระเบียบวินัย ช่วยประหยัดเวลา และทำให้งานสำเร็จด้วยความเรียบร้อย	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		2. การตรงต่อเวลาและหน้าที่ เป็นลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง	0	-	0	-	0	-	0	-	1	0.76	1	0.14
		3. การมีวินัยในตนเอง เป็นลักษณะนิสัยที่ฝึกได้	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		4. การมีระเบียบวินัยก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		5. การไม่ตรงต่อเวลาหน้าที่ ขาดความมีระเบียบวินัย ทำให้เป็นผลเสียหายแก่งานและตนเอง	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		รวม	0	-	0	-	0	-	0	-	1	0.76	1	0.14

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ประ เภทของนิทานพื้นบ้าน										รวม	
			ปรัมปรา		ท้องถิ่น		เทพนิยาย		สัตว์		ตลกขบขัน			
			ความ ถี่	ร้อย ละ	ความ ถี่	ร้อย ละ	ความ ถี่	ร้อย ละ	ความ ถี่	ร้อย ละ	ความ ถี่	ร้อย ละ	ความ ถี่	ร้อย ละ
24	การขอรับความ เปลี่ยนแปลง	1. ทุกอย่างย่อม เปลี่ยนแปลงได้ ไม่ยั่งยืน	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		2. เหตุการณ์ต่าง ๆ อาจทำให้เกิด การเปลี่ยนแปลงได้	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		3. ประเพณี วัฒนธรรม กฎหมาย ต้องเปลี่ยนแปลงไป เพื่อความ เหมาะสมกับกาลนิยม	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		4. ถ้าเราขอรับความ เปลี่ยนแปลง ว่าเป็นทองธรรมดา แล้วจะไม่ เกิดทุกข์	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		5. การปรับตัวให้ เข้ากับการเปลี่ยน แปลงที่ติงาม เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		รวม	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ประเภทของนิทานพื้นบ้าน										รวม	
			ปรัมปรา		ท้องถิ่น		เทพนิยาย		สัตว์		ตลกขบขัน			
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
25	มารยาทและนิสัยส่วนบุคคลในการกิน นอน ขับถ่าย แต่งกาย และ สังคมระหว่างเพศ	1. การมีสุขนิสัยที่ดีทำให้ร่างกายเจริญเติบโต เหมาะสมกับเพศ และวัย ทำให้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		2. มารยาทตามวัฒนธรรมอันดีงาม และที่สังคมนิยม ย่อม เสริมสร้างบุคลิกลักษณะที่ดี	0	-	0	-	0	-	3	6.52	0	-	3	0.43
		3. การรู้จักปรับปรุงประมาณตน และการสำรวมในกิจวัตรประจำวัน ทำให้เกิดความสุขแก่ตนเอง และสังคม	0	-	0	-	0	-	1	2.17	0	-	1	0.14
		รวม	0	-	0	-	0	-	4	8.70	0	-	4	0.58

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ประเภทของนิทานพื้นบ้าน										รวม	
			ปรัมปรา		ท้องถิ่น		เทพนิยาย		สัตว์		ตลกขบขัน		ความถี่	ร้อยละ
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ		
26	มารยาทในการแสดงความเคารพ การขออภัย การแสดงความขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดงความไม่เห็นด้วย การแสดงความยินดี การแสดงความเสียใจ การเล่นการพักผ่อนหย่อนใจ	1. การแสดงออกทางกิริยาวาจา เป็นเครื่องหมายแสดงให้บุคคลอื่นเข้าใจ 2. การมีมารยาทในการแสดงออก เป็นบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ และได้รับการยกย่อง 3. การมีมารยาทดี ทำให้เกิดความพอใจที่จะอยู่ หรือทำงานร่วมกัน 4. มารยาทในการแสดงออกเป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝน และอบรมให้เกิดเป็นนิสัย	9	3.17	2	1.06	0	-	3	6.52	1	0.76	15	2.16
			0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
			0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
			0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		รวม	9	3.17	2	1.06	0	-	3	6.52	1	0.76	15	2.16

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ประเภทของนิทานพื้นบ้าน										รวม	
			ปรัมปรา		ท้องถิ่น		เทพนิยาย		สัตว์		ตลกขบขัน			
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
27	หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี เสียสละ อภัย เอื้อเอื้อ ความเห็นอกเห็นใจ	1. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		2. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ	1	0.35	3	1.59	0	-	2	4.35	0	-	6	0.87
		3. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมาย เพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์	1	0.35	1	0.53	0	-	0	-	2	1.52	4	0.58
		4. ความสามัคคี ความเอื้อเอื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ	0	-	2	1.06	0	-	0	-	1	0.76	3	0.43
		5. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ	1	0.35	1	0.53	0	-	0	-	2	1.52	4	0.58
		6. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกัน ก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข	5	1.76	1	0.53	0	-	0	-	0	-	6	0.87
		7. การเสียสละ เพื่อส่วนรวม ช่วยให้สังคมมีความสงบสุข	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		รวม	8	2.82	8	4.23	0	-	2	4.35	5	3.79	23	3.32

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รหัสที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ประเภทของนิทานพื้นบ้าน										รวม	
			ปรัมปรา		ท้องถิ่น		เทพนิยาย		สัตว์		ตลกขบขัน			
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
28	ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม และปฏิบัติตามประเพณีนิยม	1. วัฒนธรรม ประเพณี เป็นเครื่องกำหนดสิ่งที้งกระทำ และหังละเว้นของบุคคลในชุมชนนั้น ๆ	9	3.17	0	-	0	-	0	-	8	6.06	17	2.45
		2. วัฒนธรรม ประเพณี ข่อม เกิดขึ้นใหม่ หรือ เปลี่ยนแปลงได้โดยการยอมรับของสังคม	0	-	0	-	1	2.38	0	-	0	-	1	0.14
		3. ผู้มีวัฒนธรรมจะ เข้ากับสังคมได้ทุกสังคม	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		รวม	9	3.17	0	-	1	2.38	0	-	8	6.06	18	2.60
29	ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	1. ทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องรักษาไว้ ซึ่งเอกราช อธิปไตย และความมั่นคงของชาติ	1	0.35	0	-	0	-	0	-	0	-	1	0.14
		2. ศาสนา เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่ทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	31	10.92	11	5.82	4	9.52	1	2.17	6	4.55	53	7.65
		3. พระมหากษัตริย์ ทรง เป็นมิ่งขวัญ และ เป็นที่รวมกำลังใจของคนทั้งชาติ	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		รวม	32	11.27	11	5.82	4	9.52	1	2.17	6	4.55	54	7.79

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ประเภทของนิทานพื้นบ้าน								รวม			
			ปรัมปรา		ท้องถิ่น		เทพนิยาย		สัตว์				ตลกขบขัน	
			ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
30	การแก้ไขข้อบกพร่อง การปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรม ระเบียบกฎหมาย และจารีตประเพณี	1. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุ สามารถป้องกัน และแก้ไขได้ 2. การกระทำผิดของแต่ละบุคคล มีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม 3. ทุกคนมีส่วนในการแก้ไข ป้องกัน ความบกพร่อง ความผิดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคม 4. การสำนึกผิดและการกลับตัวเป็นคนดี ควรได้รับการยกย่อง 5. การลงโทษที่เหมาะสม เป็นวิธีหนึ่งในการแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด 6. ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบ จารีต ประเพณี ศีลธรรม กฎหมาย ย่อมอยู่ได้อย่างเป็นสุขในสังคม และได้รับการสรรเสริญ 7. การรู้สาเหตุแห่งความบกพร่องทางจริยธรรม เป็นการป้องกันที่ได้ผลดี	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
			0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
			0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
			2	0.70	1	0.53	0	-	0	-	7	0.53	10	1.44
			0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
			0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
		รวม	2	0.70	1	0.53	0	-	0	-	7	0.53	10	1.44
	รวม		284	99.93	189	100	42	99.97	46	99.99	132	100	693	99.89

จากตารางที่ ๑ แสดงให้เห็นว่า มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของ จังหวัดนครราชสีมาทั้งหมด ที่พบมากที่สุด คือ มโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านผู้ที่รู้จักให้ และรับ เป็นผู้มีน้ำใจ พบร้อยละ 10.10 รองลงมาคือ มโนทัศน์ทางจริยธรรมด้าน ความกตัญญูทดแทน เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ และด้านศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่ทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข พบร้อยละ 7.65 เท่ากัน ส่วนมโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่พบน้อยที่สุด ซึ่งพบร้อยละ 0.14 คือ มโนทัศน์ทางจริยธรรมด้าน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ ด้านความต้องการที่พอดีและพอเหมาะ กับสภาพความเป็นอยู่ของคน ช่วยให้มีความสุข ด้านความจริงเป็นสิ่งไม่ตาย ด้านสิ่งเสพติดเป็นสิ่งที่ให้โทษ ด้านคนมีสคิยอมควบคุมตนเอง หลีกพ้นจากความชั่วได้ ด้านความชั่วไม่เคยส่งเสริมความเจริญรุ่งเรือง อย่างถาวร ให้แก่ผู้ใด ด้านคนที่ไม่รู้จักละอายต่อการกระทำชั่ว เป็นที่รังเกียจของสังคม ด้านการรู้จักแสดงความคิดเห็นของคนตามกาลเทศะอย่างถูกต้องเหมาะสม ทำให้ได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจากผู้อื่น ด้านจิตที่แน่วแน่ก่อให้เกิดปัญญา และพลังงานสามารถทำงานและคิดหาเหตุผลได้ดี ด้านการกระทำที่ขาดสติ ย่อม เป็นโทษ ด้านคนเห็นแก่ตัวเป็นคนเอาเปรียบเพื่อนฝูง จึงเป็นที่รังเกียจของสังคม ด้านสังคมยกย่องบุคคลที่รู้จักเสียสละผลประโยชน์ และความสุขส่วนตัวให้แก่ส่วนรวม ด้านความประณีตละเอียดถี่ถ้วนจะทำให้ผลงานมีคุณค่า ด้านระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ข้อห้าม ตลอดจนกฎหมายมีไว้ เพื่อป้องกันคุ้มครองให้ทุกคนในสังคมปลอดภัยจากอันตราย และการกลั่นแกล้ง ด้านการตรงต่อเวลา และหน้าที่ เป็นลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง ด้านการรู้จักปรับปรุงประมาทตน และการสำรวมในกิจวัตรประจำวัน ทำให้เกิดความสุขแก่ตนเองและสังคม ด้านวัฒนธรรมประเพณี ย่อม เกิดขึ้นใหม่ หรือ เปลี่ยนแปลงได้โดยการยอมรับของสังคม และด้านทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องรักษาไว้ ซึ่งเอกราชอธิปไตย และความมั่นคงของชาติ สำหรับมโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ไม่ปรากฏเลย มีอยู่จำนวนหนึ่งดังตารางข้างต้น

นอกจากนี้ มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประเภท ดังนี้ มโนทัศน์ทางจริยธรรมในนิทานพื้นบ้านประเภทนิทานปรัมปรา ที่พบมากที่สุด คือ ด้านความกตัญญูทดแทน เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ พบร้อยละ 11.62 รองลงมาคือ ด้านศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่ทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข พบร้อยละ 10.92

มโนทัศน์ทางจริยธรรมในนิทานพื้นบ้านประเภทนิทานท้องถิ่น ที่พบมากที่สุด คือ ด้าน
 ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้อง และยุติธรรม พบร้อยละ 11.64 รองลงมาคือ ด้าน
 ผู้ที่รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ พบร้อยละ 11.11

มโนทัศน์ทางจริยธรรมในนิทานพื้นบ้านประเภทเทพนิยาย ที่พบมากที่สุดคือด้าน ผู้ที่
 รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ พบร้อยละ 16.67 รองลงมาคือด้านความกตัญญูคเวที เป็นสิ่ง
 ที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ พบร้อยละ 9.52

มโนทัศน์ทางจริยธรรมในนิทานพื้นบ้านประเภทนิทานเรื่องสัตว์ ที่พบมากที่สุด คือ ด้าน
 ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้อง และยุติธรรม พบร้อยละ 17.39 รองลงมา คือด้าน
 คนมีสติยอมมีปัญญาแก้ไขปัญหาของตนเองและผู้อื่นได้ และด้านความกตัญญูคเวที เป็นสิ่งที่ควร
 ส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ พบร้อยละ 8.70 เท่ากัน

มโนทัศน์ทางจริยธรรมในนิทานพื้นบ้านประเภทนิทานคลกขบขัน ที่พบมากที่สุด คือ ด้าน
 ผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ พบร้อยละ 16.67 รองลงมาคือด้านความขยันหมั่นเพียรเป็น
 นิสัยที่ดีในการทำงาน และสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้ และด้านความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่มีความค่า พบ
 ร้อยละ 6.62

ตารางที่ 4 อันดับที่ ความถี่ และร้อยละของมโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของ
จังหวัดนครราชสีมา ทั้งหมด โดยจัดอันดับจากความถี่มากไปหาความถี่น้อย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่
1	การไม่ประทุษร้าย ต่อชีวิต และร่างกาย ของบุคคล และสัตว์	1. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุข ไม่ อยากได้รับความทุกข์	7	1.01	25
		2. หากปรารถนาความสุข อย่าสร้าง ความทุกข์ให้ผู้อื่น	12	1.73	19
		3. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว	19	2.74	10
		4. การเบียดเบียนกัน การจองเวร กัน คิดแก้แค้นต่อกันเป็นมาฆ	2	0.29	42
		รวม	40	5.77	-
2	ความ เมตตา กรุณา	1. ความ เมตตากรุณา ก่อให้เกิด สันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก	16	2.30	13
		2. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม	24	3.46	8
		3. การช่วย เหลือที่คิดต้องไม่ทำให้ ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน	48	6.93	5
		รวม	88	12.70	
3	การไม่โลภและไม่วโมย	1. ทุกคนมีสิทธิในของของตน และ ย่อมหวงแหนในสิ่งของตนมีอยู่	2	0.29	42
		2. เมื่อมีสิทธิควรทำหน้าที่คามสิทธิ ที่ตนมีอยู่	8	1.15	21
		รวม	10	1.44	
4	ความ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ	1. ความ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ตามกาล เทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ	1	0.14	48
		2. ผู้ที่รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้ มีน้ำใจ	70	10.10	1
		3. ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า	26	3.75	7

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่
		4. การให้ ก่อให้เกิดความสุข ทั้งผู้ให้และผู้รับ	5	0.72	31
		รวม	102	14.72	
5	ความเป็นผู้มีเหตุผล	ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้องและยุติธรรม	2	0.29	42
		รวม	2	0.29	
6	การรู้จักความพอดี	ความต้องการที่พอดี และเหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ของคน ช่วยให้มีความสุข	1	0.14	48
		รวม	1	0.14	48
7	การไม่พูดปด และไม่พูดบิดเบือน ไม่อำพรางความจริง ไม่ยุยงให้เกิดความแตกแยก และไม่พูดหยาม	1. การพูดและเขียนแต่ความจริง ช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง 2. การพูดการเขียนที่ดี ต้องไม่ส่อเสียด เพื่อเจือหยามกาย 3. การพูดหรือการเขียนที่ก่อให้เกิดความแตกร้าวกระทบกระเทือนจิตใจ ไร้สาระ ชักน้าผู้อื่นให้หลงผิด ย่อม เป็นภัยต่อสังคม	14 0 14	2.02 - 2.02	15 15
		รวม	28	4.04	
8	การมีสำจะ และความจริงใจ	1. ความจริง เป็นสิ่งไม่ตาย 2. คนพูดจริง ทำจริงย่อมได้รับการสรรเสริญ	1 8	0.14 1.15	48 21
		รวม	9	1.30	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่
9	การไม่หลงเหลือสิ่ง เสพติดให้โทษ	1. สิ่งเสพติด เป็นสิ่งที่ให้โทษ	1	0.14	48
		2. การเสพติดให้โทษบั่นทอนสุขภาพ	0	-	-
		3. การเสพติดให้โทษทำลาย เศรษฐกิจ และความมั่นคงของชาติ	0	-	-
		4. ผู้มีจิตใจ เข้มแข็ง และชนะใจ ตนเอง ย่อมหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติด ให้โทษได้	0	-	-
		รวม	1	0.14	
10	ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจ และรู้สึกผิดชอบ	1. ความมีสติ ช่วยให้ทำงานได้ดี มีข้อบกพร่องน้อย	7	1.01	25
		2. คนมีสติย่อมควบคุมตนเอง หลีกพ้น จากความชั่วได้	1	0.14	48
		3. คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไขปัญหา ของตนเอง และผู้อื่นได้	24	3.46	8
		รวม	32	4.62	
11	ความเป็นผู้มีเหตุผล	ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจ ได้ถูกต้อง และยุติธรรม	51	7.36	4
		รวม	51	7.36	
12	ความละเอียด และ เกรงกลัวต่อการ กระทำชั่ว	1. ความละเอียด และ เกรงกลัวต่อ บาป เป็นอุปนิสัยของคนดี	0	-	-
		2. ความชั่วไม่เคยส่งเสริมความเจริญ รุ่งเรือง อย่างถาวรให้แก่ผู้ใด	1	0.14	48
		3. คนที่ไม่รู้จักละอายต่อการกระทำ ชั่ว เป็นที่รังเกียจของสังคม	1	0.14	48
		รวม	2	0.29	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่
13	ความขยันหมั่นเพียร	1. ความขยันหมั่นเพียร เป็นหนทางไปสู่ความสำเร็จ	14	2.02	15
		2. ความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดีในการทำงาน และสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้	31	4.47	6
		รวม	45	6.49	
14	ความอดทนอดกลั้น	1. ความอดทน อดกลั้น ทำให้เกิดความสงบ	4	0.58	32
		2. ความอดทน อดกลั้น เป็นนิสัยทางสังคมที่ดี และสามารถฝึกได้	3	0.43	36
		3. ความอดทนอดกลั้น ทำให้ชนะอุปสรรค และช่วยให้ประสบความสำเร็จ	15	2.17	13
		4. การยอมรับความจริงในชีวิต ทำให้จิตใจสงบ	2	0.29	42
		5. ผู้มีความอดทน ย่อมเป็นที่ชอบพอรักใคร่ของผู้อื่น	0	-	-
รวม	24	3.46			
15	ความกล้าหาญ และ ความเชื่อมั่นในตนเอง	1. ความมีกำลังที่จะเผชิญต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ และสามารถสนองตอบได้อย่างเหมาะสม เป็นความกล้าหาญที่ควรยกย่อง	3	0.43	36
		2. การกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผล เป็นสิ่งที่ควรฝึก	3	0.43	36
		3. ความกล้าหาญ เป็นลักษณะอย่างหนึ่งของผู้นำ	0	-	-

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มิโนทัศน์ทางจริยธรรม	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่
		4. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ ตัดสินใจได้อย่างมั่นใจ	0	-	-
		5. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ มีบุคลิกภาพของผู้นำ และ เป็นที่ เชื่อถือของผู้อื่น	0	-	-
		6. การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตน ตามกาลเทศะอย่างถูกต้อง เหมาะสม ทำให้ได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจากผู้อื่น	1	0.14	48
		รวม	7	1.01	
16	ความกตัญญูคเวทีย์	1. ความกตัญญูคเวทีย์ เป็นลักษณะ ของคนดี	7	1.01	25
		2. ความกตัญญูคเวทีย์ เป็นสิ่งควร ส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัย อย่างสม่ำเสมอ	53	7.65	2
		3. คนอกคัญญู เป็นที่รังเกียจของ สังคม คนกตัญญูย่อมได้รับการ สรรเสริญยกย่อง	3	0.43	36
		รวม	63	9.09	
17	ความซื่อสัตย์สุจริต	1. คนซื่อสัตย์ เป็นคนที่มีเกียรติ	3	0.43	36
		2. อาชีพที่สุจริตทุกชนิด มีเกียรติ	0	-	-
		3. คนโกง เป็นคนที่ไม่น่าคบค้าสมาคม	0	-	-
		4. ความซื่อสัตย์สุจริตที่แสดงออกทั้ง กาย วาจา ใจ เป็นสิ่งที่ ประเสริฐ	2	0.29	42
		รวม	5	0.72	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่
18.	การทำใจให้สงบ มีสมาธิ และอารมณ์ แจ่มใส	1. จิตที่แน่วแน่ก่อให้เกิดปัญญา และ พลังงานสามารถทำงานและคิด หาเหตุผลได้ดี	1	0.14	48
		2. การกระทำที่ซื่อสัตย์ยอม เป็นโทษ	1	0.14	48
		3. ผู้ที่มีสมาธิในการเรียนย่อมพบ ความสำเร็จ และความก้าวหน้า	0	-	-
		4. การมองส่วนที่ดีของคน ทำให้ อารมณ์แจ่มใส	0	-	-
		รวม	2	0.29	
19	ความไม่เห็นแก่ตัว	1. การถือประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การกระทำที่คำนึงถึง หมู่คณะมากกว่าตนเอง	2	0.29	42
		2. คนเห็นแก่ตัว เป็นคนเอาเปรียบ เพื่อนฝูง จึงเป็นที่รังเกียจของ สังคม	1	0.14	48
		3. คนเห็นแก่ตัวเป็นคนไม่น่าคบค้า สมาคม	0	-	-
		4. ผู้ที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการหา ผลประโยชน์ส่วนตัว เป็นคนเห็น แก่ตน	0	-	-
		5. สังคมยกย่องบุคคลที่รู้จักเสียสละ ผลประโยชน์ และความสุขส่วนตัว ให้แก่ส่วนรวม	1	0.14	48
รวม	4	0.58			

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	โมทัศน์ทางจริยธรรม	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่
20	ความประณีต ละเอียดถี่ถ้วน	1. ความประณีต ละเอียดถี่ถ้วนจะทำให้ผลงานมีคุณค่า	1	0.14	48
		2. ความละเอียดถี่ถ้วน เป็นนิสัยที่ดีในการทำงาน	17	2.45	11
		3. ความประณีตทำให้เกิดความงาม	8	1.15	21
		รวม	26	3.75	
21	ความรับผิดชอบ	1. คนที่ไม่รับผิดชอบ จะไม่ได้รับความไว้วางใจให้ทำงานสำคัญ	0	-	-
		2. คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้งหน้าที่ การงานของตน	14	2.02	15
		3. คนที่มีความรับผิดชอบ ย่อมทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จเรียบร้อยทันกำหนด	0	-	-
		4. คนที่ไม่เพิกเฉยดูค้าย ค่อมปัญหาต่าง ๆ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบคือสังคม	0	-	-
		รวม	14	2.02	
22	ความมีน้ำใจเป็น ธรรมไม่ลำเอียง	1. ความลำเอียง ทำให้ขาดความยุติธรรม	4	0.58	32
		2. การตัดสินเพื่อความยุติธรรม ต้องมีเหตุผล และหลักฐาน	7	1.01	25
		3. ระ เเบียวินัย กฎเกณฑ์ ข้อห้าม ตลอดจนกฎหมายมีไว้ เพื่อบังคับคุ้มครองให้ทุกคนในสังคมปลอดภัยจากอันตราย และการกลั่นแกล้ง	1	0.14	48
		4. การลงโทษที่มุ่งให้เกิดความสำนึกผิด เป็นเครื่องมือในการรักษาความยุติธรรม	0	-	-
รวม	12	1.73			

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มิโนทัศน์ทางจริยธรรม	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่
23	ความมีระเบียบวินัย และการตรงต่อเวลา	1. การมีระเบียบวินัย ช่วยประหยัดเวลา และทำให้งานสำเร็จด้วยความเรียบร้อย	0	-	-
		2. การตรงต่อเวลา และหน้าที่เป็นลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง	1	0.14	48
		3. การมีวินัยในตนเอง เป็นลักษณะนิสัยที่ฝึกได้	0	-	-
		4. การมีระเบียบวินัย ก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน	0	-	-
		5. การไม่ตรงต่อเวลาหน้าที่ ขาดความมีระเบียบวินัย ทำให้เป็นผลเสียหาย แก่งานและตนเอง	0	-	-
		รวม	1	0.14	
24	การยอมรับความเปลี่ยนแปลง	1. ทุกอย่างย่อมเปลี่ยนแปลงได้ ไม่ยั่งยืน	0	-	-
		2. เหตุการณ์ต่าง ๆ อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้	0	-	-
		3. ประเพณี วัฒนธรรม กฎหมาย ต้องเปลี่ยนแปลงไป เพื่อความเหมาะสมกับกาลนิยม	0	-	-
		4. ถ้าเรายอมรับความเปลี่ยนแปลง ว่าเป็นของธรรมดา แล้วจะไม่เกิดทุกข์	0	-	-
		5. การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่ดำรง เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ	0	-	-
		รวม	0	-	-

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่
25	มารยาทและนิสัย ส่วนบุคคลในการกิน นอน ขับถ่าย แต่ง กาย และสังคม	1. การมีสุขนิสัยที่ดีทำให้ร่างกาย เจริญเติบโตเหมาะสมกับเพศ และวัย ทำให้ปราศจากโรคภัย ไข้เจ็บ	0	-	-
		2. มารยาทตามวัฒนธรรมอันดีงาม และที่สังคมนิยม ย่อม เสริมสร้าง บุคลิกลักษณะที่ดี	3	0.43	36
		3. การรู้จักปรับปรุงประมาณตน และ การสำรวมในกิจวัตรประจำวัน ทำให้เกิดความสุขแก่ตนเอง และ สังคม	1	0.14	48
		รวม	4	0.58	
26	มารยาทในการแสดง ความเคารพ การ ขอร้อง การแสดง ความขอบคุณ การ ขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การ แสดงความไม่เห็น ด้วย การแสดง ความยินดี การแสดง ความเสียใจ การ เล่น การพักผ่อน หย่อนใจ	1. การแสดงออกทางกิริยาวาจาเป็น เครื่องหมายแสดงให้บุคคลอื่น เข้าใจ	15	2.16	13
		2. การมีมารยาทในการแสดงออก เป็นบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ และ ได้รับการยกย่อง	0	-	-
		3. การมีมารยาทดีทำให้เกิดความ พอใจที่จะอยู่หรือทำงานร่วมกัน	0	-	-
		4. มารยาทในการแสดงออก เป็นสิ่ง ที่ต้องฝึกฝน และอบรมให้เกิดเป็น นิสัย	0	-	-
รวม	รวม	15	2.16		

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่
27	หลักการสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี เสียสละ อภัย เอื้อเฟื้อ ความเห็นอกเห็นใจ	1. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกัน และกัน	0	-	-
		2. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จัก ความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ	6	0.87	29
		3. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมาย เพื่อ การรวมพลังในทางสร้างสรรค์	4	0.58	32
		4. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็น เครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ	3	0.43	36
		5. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของ สมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ	4	0.58	32
		6. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกัน ก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข	6	0.87	29
		7. การเสียสละ เพื่อส่วนรวม ช่วยให้ สังคมมีความสุข	0	-	-
		รวม	23	3.32	
28	ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม และปฏิบัติ ความประเพณีนิยม	1. วัฒนธรรม ประเพณีเป็นเครื่อง กำหนดสิ่งพึงกระทำ และพึง ละ เว้นของบุคคลในชุมชนนั้น ๆ	17	2.45	11
		2. วัฒนธรรม ประเพณี ย่อมเกิดขึ้น ใหม่ หรือเปลี่ยนแปลงได้โดยการ ยอมรับของสังคม	1	0.14	48
		3. ผู้มีวัฒนธรรมจะ เข้ากับสังคมได้ ทุกสังคม	0	-	-
		รวม	18	2.60	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่
29	ความรักภักดีต่อ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	1. ทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องรักษาไว้ ซึ่ง เอกราช อธิปไตย และความ มั่นคงของชาติ	1	0.14	48
		2. ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่ ทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วย ความสงบสุข	53	7.65	2
		3. พระมหากษัตริย์ ทรง เป็นมิ่งขวัญ และ เป็นที่รวมกำลังใจของคน ทั้งชาติ	0	-	-
		รวม	54	7.79	
30	การแก้ไขข้อบกพร่อง การปฏิบัติทาง จริยธรรม ได้แก่ ศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีต ประเพณี	1. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุ สามารถป้องกัน และแก้ไขได้	0	-	-
		2. การกระทำผิดของแต่ละบุคคล มี ผลกระทบกระเทือนต่อสังคม	0	-	-
		3. ทุกคนมีส่วนในการแก้ไข ป้องกัน ความบกพร่องความผิดต่าง ๆ ที่ จะเกิดขึ้นในสังคม	0	-	-
		4. การสำนึกผิดและการกลับตัวเป็น คนดี ควรได้รับการยกย่อง	0	-	-
		5. การลงโทษที่เหมาะสม เป็นวิธี หนึ่งในการแก้พฤติกรรมของผู้ กระทำผิด	10	1.44	20
		6. ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบ จารีต ประเพณี ศีลธรรม กฎหมาย ย่อม อยู่ได้อย่างเป็นสุขในสังคม และ ได้รับการสรรเสริญ	0	-	-
		7. การรู้สาเหตุแห่งความบกพร่อง ทางจริยธรรม เป็นการป้องกันที่ ได้ผลดี	0	-	-
รวม	10	1.44			
รวม		693	99.89		

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่พบในนิทานพื้นบ้านของจังหวัด นครราชสีมาทั้งหมดที่พบมากที่สุด เป็นอันดับที่ 1 คือ มโนทัศน์ทางจริยธรรมค้ำผู้รู้จักไท และ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ พบร้อยละ 10.10 อันดับที่ 2 คือ มโนทัศน์ทางจริยธรรมค้ำความ กตัญญูทดแทน เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ และคาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยว ทางใจ ที่ทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข พบร้อยละ 7.65 เท่ากัน อันดับที่ 4 คือ ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้องและยุติธรรม พบร้อยละ 7.36 และมโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่พบน้อยที่สุด คือ อันดับที่ 48 พบร้อยละ 0.14 ซึ่งมีอยู่จำนวนหนึ่งดังตารางข้างต้น

ตารางที่ 5 จำนวน และค่าร้อยละของหัวข้อมโนทัศน์ทางจริยธรรมในหลักสูตรประถมศึกษา มุทธศักราช 2521 ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตาม ประเภทของนิทานพื้นบ้าน

ประเภทของนิทานพื้นบ้าน	จำนวน เรื่อง	จำนวนหัวข้อ จริยธรรมที่ปรากฏ ในนิทานพื้นบ้าน แต่ละประเภท	มโนทัศน์ทางจริยธรรมในหลักสูตร ประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	
			จำนวนข้อ	ร้อยละ (N=108)
1. นิทานปรัมปรา	17	25	48	44.44
2. นิทานท้องถิ่น	39	21	40	37.04
3. เทพนิยาย	5	12	19	17.59
4. นิทานเรื่องสัตว์	10	12	20	18.52
5. นิทานดลกขบขัน	45	24	36	33.33
รวม	116	29	66	61.11

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่ามโนทัศน์ทางจริยธรรม จำนวน 108 ข้อ ในหลักสูตร ประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมาทั้งหมดจำนวน 66 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 61.11 จำแนกตามประเภทของนิทานพื้นบ้าน ที่พบมากเป็นอันดับ 1 คือ นิทานปรัมปรา พบจำนวน 48 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 44.44 อันดับที่ 2 คือ นิทานท้องถิ่น พบ จำนวน 40 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 37.04 อันดับที่ 3 คือ นิทานดลกขบขันพบจำนวน 36 ข้อ คิดเป็น ร้อยละ 33.33

ตอนที่ 3 จัดอันดับหัวข้อจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ที่ปรากฏในนิทาน
พื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา แต่ละประเภท

ตารางที่ 6 ความถี่ คำร้อยละ และอันดับที่ของหัวข้อจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของ
จังหวัดนครราชสีมา ทั้งหมด

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่
1.	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคล และสัตว์	40	5.77	7
2.	ความ เมตตา กรุณา	88	12.70	2
3.	การไม่โลภและ ไม่ขโมย	10	1.44	17
4.	ความ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่และ เสียสละ	102	14.72	1
5.	คนไม่ละ เมตตาของรักของผู้อื่น	2	0.29	24
6.	การรู้จักความพอดี	1	0.14	27
7.	การไม่พูดปดและ ไม่พูดบิด เบือน ไม่อำพรางความจริง ไม่ยุยงให้เกิดความแตกแยกและไม่พูดหยาบ	28	4.04	9
8.	การมีสัจจะและความจริงใจ	9	1.30	19
9.	การไม่หลง เสพสิ่ง เสพคิดให้โทษ	1	0.14	27
10.	ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจ และรู้จักผิดชอบ	32	4.62	8
11.	ความเป็นผู้มีเหตุผล	51	7.36	5
12.	ความละเอียดและความ เกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว	2	0.29	24
13.	ความขยันหมั่น เพียร	45	6.49	6
14.	ความอดทนอดกลั้น	24	3.46	11
15.	ความกล้าหาญและ เชื่อมั่นในตนเอง	7	1.01	20
16.	ความกตัญญูกต เหวติ	63	9.09	3
17.	ความซื่อสัตย์สุจริต	5	0.72	21
18.	การทำใจให้สงบ มีสมาธิและอารมณ์แจ่มใส	2	0.29	24
19.	ความไม่เห็นแก่ตัว	4	0.58	22
20.	ความประณีต ละ เอียดถี่ถ้วน	26	3.75	10

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่
21.	ความรับผิดชอบ	14	2.02	15
22.	ความมีน้ำใจ เป็นธรรมไม่ลำเอียง	12	1.73	16
23.	ความมีระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลา	1	0.14	27
24.	การยอมรับความเปลี่ยนแปลง	0	-	-
25.	มารยาทและนิสัยส่วนบุคคลในการกิน นอน ขับถ่าย แต่งกาย และสังคมระหว่างเพศ	4	0.58	22
26.	มารยาทในการแสดงความเคารพ การขออภัย การแสดง ความขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดง ความไม่เห็นด้วย การแสดงความยินดี การแสดงความ เสียใจ การเล่น การพักผ่อนหย่อนใจ	15	2.16	14
27.	หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี เสียสละ อภัย เอื้อเฟื้อ ความเห็นอกเห็นใจ	23	3.32	12
28.	ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม และปฏิบัติตามประเพณีนิยม	18	2.60	13
29.	ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	54	7.79	4
30.	การแก้ไขข้อบกพร่อง การปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ศีลศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีตประเพณี	10	1.44	17
รวม		693	99.98	

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า หัวข้อจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ทั้งหมด ที่พบมากเป็นอันดับ 1 คือ หัวข้อจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ ซึ่งพบร้อยละ 14.72 อันดับที่ 2 คือ หัวข้อจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา พบร้อยละ 12.70 และอันดับที่ 3 คือ หัวข้อจริยธรรมด้านความกตัญญูกตเวทิตะ พบร้อยละ 9.09

ตารางที่ 7 ความถี่ ค่าร้อยละ และอันดับที่ของหัวข้อจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประเภทของนิทานพื้นบ้าน

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	นิทานปรัมปรา			นิทานท้องถิ่น			เทพนิยาย			นิทานเรื่องสัตว์			นิทานตลกขบขัน		
		ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่
1	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคล และสัตว์	21	7.39	4	10	5.29	8	6	14.29	2	0	-	-	3	2.27	14
2	ความเมตตา กรุณา	50	17.61	1	24	12.70	2	4	9.52	5	5	10.87	3	5	3.79	8
3	การไม่โลภและไม่ขโมย	3	1.06	19	5	2.65	12	1	2.38	8	0	-	-	1	0.76	17
4	ความเอื้อเฟื้อ เพื่อแม่และ เสียสละ	21	7.39	4	36	19.05	1	11	26.19	1	3	6.52	7	31	23.48	1
5	การไม่ละเมิดของรักของผู้อื่น	2	0.70	20	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-
6	การรู้จักความพอดี	0	-	-	0	-	-	1	2.38	8	0	-	-	0	-	-
7	การไม่พูดปด และไม่พูดบิดเบือน ไม่อำพรางความจริง ไม่ยุยงให้เกิดความแตกแยก และไม่พูดหยาบ	14	4.93	6	11	5.82	6	0	-	-	0	-	-	3	2.27	14
8	การมีสัจจะ และความจริงใจ	4	1.41	17	2	1.04	16	1	2.38	8	1	2.17	12	1	0.76	17
9	การไม่ลองเสพสิ่ง เสพคิดให้โทษ	1	0.35	22	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-
10	ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจ และรู้จักผิดชอบ	11	3.87	8	12	6.35	4	2	4.76	7	4	8.70	4	3	2.27	14

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจรรยาบรรณ	นิทานปรัมปรา			นิทานท้องถิ่น			เทพนิยาย			นิทานเรื่องสัคว์			นิทานตลกขบขัน		
		ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่
11	ความเป็นผู้มีเหตุผล	14	4.93	6	22	11.64	3	0	-	-	8	17.39	1	7	5.30	4
12	ความละเอียดและ เกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว	0	-	-	1	0.53	19	0	-	-	0	-	-	1	0.76	17
13.	ความขยันหมั่นเพียร	8	2.82	12	12	6.38	4	5	11.90	3	0	-	-	20	15.15	2
14	ความอดทนอดกลั้น	11	3.87	8	4	2.12	14	0	-	-	4	8.70	4	5	3.79	8
15	ความกล้าหาญและเชื่อมั่นในตนเอง	6	2.11	15	0	-	-	0	-	-	0	-	-	1	0.76	17
16	ความกตัญญูคนเเวที่	38	13.38	2	6	0.17	11	5	11.90	3	8	17.39	1	6	4.55	6
17	ความที่ใกล้ชิดสุจริต	1	0.35	22	4	2.12	14	0	-	-	0	-	-	0	-	-
18	การทำใจให้สงบ มีสมาธิ และอารมณ์แจ่มใส	1	0.35	22	0	-	-	0	-	-	0	-	-	1	0.76	17
19	ความไม่เห็นแก่ตัว	1	0.35	22	2	1.06	16	0	-	-	0	-	-	1	0.76	17
20	ความประณีต ละเอียดถี่ถ้วน	8	2.82	12	9	4.76	9	1	2.38	8	3	6.52	7	5	3.79	8
21	ความรับผิดชอบ	4	1.41	17	5	2.65	12	0	-	-	0	-	-	5	3.79	8
22	ความมีน้ำใจเป็นธรรมไม่ลำเอียง	5	1.76	16	2	1.06	16	0	-	-	0	-	-	5	3.79	8
23	ความมีระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลา	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	1	0.76	17

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	นิทานปรัมปรา			นิทานท้องถิ่น			เทพนิยาย			นิทานเรื่องสัตว์			นิทานตลกขบขัน		
		ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่
24	การยอมรับความเปลี่ยนแปลง	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-
25	มารยาทและนิสัยส่วนบุคคล ในการกินนอน ภัยถ่าย แต่งกาย และสังคมระหว่างเพศ	0	-	-	0	-	-	0	-	-	4	8.70	4	0	-	-
26	มารยาทในการแสดงความเคารพ การขออภัย การแสดงความขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดงความไม่เห็นด้วย การแสดงความยินดี การแสดงความเสียใจ การเล่น การพักผ่อนหย่อนใจ	9	3.17	10	2	1.06	16	0	-	-	3	6.52	7	1	0.76	17
27	หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี เสียสละ อภัย เอื้อเฟื้อ ความเห็นอกเห็นใจ	8	2.82	12	8	4.23	10	0	-	-	2	4.35	10	5	3.79	8
28	ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม และปฏิบัติตามประเพณีนิยม	9	3.17	10	0	-	-	1	2.38	8	0	-	-	8	6.06	3
29	จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	32	11.27	3	11	5.82	6	4	9.52	5	1	2.17	11	6	4.55	6

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	นิทานปรัมปรา			นิทานท้องถิ่น			เทพนิยาย			นิทานเรื่องสัตว์			นิทานคลุกกอบกัน		
		ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่	ความถี่	ร้อยละ	อันดับที่
30	การแก้ไขข้อบกพร่อง การปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรม ระเบียบกฎหมาย และจารีตประเพณี	2	0.70	20	1	0.53	19	0	-	-	0	-	-	7	5.30	4
	รวม	284	99.93	-	189	100	-	42	99.98	-	46	100	-	132	100	-

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า หัวข้อจริยธรรมที่พบมากที่สุดใต้นิทานพื้นบ้านประเภท นิทานปรัมปรา คือ ข้อ 2 ความเมตตา กรุณา ซึ่งพบร้อยละ 17.61 รองลงมาคือข้อ 16 ความกตัญญูทดเวทิตี ข้อ 29 จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และข้อ 1 การไม่ ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์ ข้อ 4 ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ซึ่ง พบร้อยละ 13.38, 11.27 และ 7.39 ตามลำดับ

ส่วนหัวข้อจริยธรรมที่ไม่พบในนิทานปรัมปรา คือ ข้อ 6 การรู้จักความพอดี ข้อ 12 ความละเอียดและ เกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว ข้อ 23 ความมีระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลา ข้อ 24 การยอมรับความเปลี่ยนแปลง และข้อ 25 มารยาทและนิสัยส่วนบุคคลในการกิน นอน ขับถ่าย แต่งกาย และสังคมระหว่างเพศ

หัวข้อจริยธรรมที่พบมากที่สุดใต้นิทานพื้นบ้านประเภทนิทานท้องถิ่น คือ ข้อ 4 ความ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ซึ่งพบร้อยละ 19.05 รองลงมา คือ ข้อ 2 ความเมตตากรุณา พบร้อยละ 12.76 ข้อ 11 ความเป็นผู้มีเหตุผล พบร้อยละ 11.64 ข้อ 10 ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจ และรู้จักผิดชอบ และข้อ 13 ความขยันหมั่นเพียร พบร้อยละ 6.35 เท่ากัน

ส่วนหัวข้อจริยธรรมที่ไม่พบในนิทานท้องถิ่น คือ ข้อ 5 การไม่ละเมิดของรักของผู้อื่น ข้อ 6 การรู้จักความพอดี ข้อ 9 การไม่หลงเสน่ห์สิ่งเสน่ห์ให้โทษ ข้อ 15 ความกล้าหาญ และความเชื่อมั่นใจตนเอง ข้อ 18 การทำให้สงบบัณฑิตและอารมณ์แจ่มใส ข้อ 23 ความมี ระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลา ข้อ 24 การยอมรับความเปลี่ยนแปลง ข้อ 25 มารยาทและ นิสัยส่วนบุคคลในการกิน นอน ขับถ่าย แต่งกาย และสังคมระหว่างเพศ และข้อ 28 ความเป็น ผู้มีวัฒนธรรม และปฏิบัติตามประเพณีนิยม

หัวข้อจริยธรรมที่พบมากที่สุดใต้นิทานพื้นบ้านประเภทเทพนิยาย คือ ข้อ 4 ความ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ซึ่งพบร้อยละ 26.19 รองลงมาคือ ข้อ 1 การไม่ประทุษร้ายต่อ ชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์ พบร้อยละ 14.29 ข้อ 13 ความขยันหมั่นเพียร และ ข้อ 16 ความกตัญญูทดเวทิตี ซึ่งพบร้อยละ 11.90 เท่ากัน

ส่วนหัวข้อจริยธรรมที่ไม่พบในเทพนิยาย คือ ข้อ 5 การไม่ละเมิดของรักของผู้อื่น ข้อ 7 การไม่พูดปดและไม่พูดบิดเบือน ไม่อำพรางความจริง ไม่ยุ่งให้เกิดความแตกแยก และ ไม่พูดหยาม ข้อ 9 การไม่หลงเสน่ห์สิ่งเสน่ห์ให้โทษ ข้อ 11 ความเป็นผู้มีเหตุผล ข้อ 12 ความละเอียดและ เกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว ข้อ 14 ความอดทนอดกลั้น ข้อ 15 ความกล้าหาญ

และความมั่นใจในตัวเอง ข้อ 17 ความซื่อสัตย์สุจริต ข้อ 18 การทำให้สงบบ มีสมาธิและ
 อารมณ์แจ่มใส ข้อ 19 ความไม่เห็นแก่ตัว ข้อ 21 ความรับผิดชอบ ข้อ 22 ความมีน้ำใจ
 เป็นธรรม ไม่ลำเอียง ข้อ 23 ความมีระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลา ข้อ 24 การยอมรับ
 การเปลี่ยนแปลง ข้อ 25 มารยาทและนิสัยส่วนบุคคลในการกิน นอน ขับถ่าย แต่งกาย และ
 สังคมระหว่างเพศ ข้อ 26 มารยาทในการแสดงความเคารพ การขออภัย การแสดงความขอบคุณ
 การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดงความคิดเห็น การแสดงความคิดเห็น การแสดง
 ความเสียใจ การเล่น การพักผ่อนหย่อนใจ ข้อ 27 หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่
 ความสามัคคี เสียสละ อภัย เอื้อเฟื้อ ความเห็นอกเห็นใจ ข้อ 30 การแก้ไขข้อบกพร่อง การ
 ปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ศีลศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีตประเพณี

หัวข้อจริยธรรมที่พบมากที่สุดในนิทานพื้นบ้านประเภทนิทานเรื่องสัตว์ คือ ข้อ 11 ความ
 เป็นผู้มีเหตุผล และข้อ 16 ความกตัญญูกตเวที ซึ่งพบร้อยละ 17.39 เท่ากัน รองลงมา คือ
 ข้อ 2 ความเมตตากรุณา พบร้อยละ 10.87 ข้อ 10 ความเป็นผู้มีสติรู้จักยับยั้งชั่งใจ และรู้จัก
 ฝึกซ้อม ข้อ 15 ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง และข้อ 25 มารยาทและนิสัยส่วนบุคคล
 ในการกิน นอน ขับถ่าย แต่งกาย และสังคมระหว่างเพศ ซึ่งพบร้อยละ 8.70 เท่ากัน

ส่วนหัวข้อจริยธรรมที่ไม่พบในนิทานเรื่องสัตว์ คือ ข้อ 1 การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต
 และร่างกายของบุคคลและสัตว์ ข้อ 3 การไม่โลภและไม่ขโมย ข้อ 5 การไม่ละเมิดของรัก
 ของผู้อื่น ข้อ 6 การรู้จักความพอดี ข้อ 7 การไม่พูดบด และไม่พูดบิดเบือน ไม่อำพรางความจริง
 ไม่ยุยงให้เกิดความแตกแยก และไม่พูดหยาม ข้อ 9 การไม่หลงเสน่ห์สิ่งเสน่ห์ให้โทษ ข้อ 12
 ความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว ข้อ 13 ความขยันหมั่นเพียร ข้อ 15 ความกล้าหาญ
 และความเชื่อมั่นในตนเอง ข้อ 17 ความซื่อสัตย์สุจริต ข้อ 18 การทำให้สงบบมีสมาธิและ
 อารมณ์แจ่มใส ข้อ 19 ความไม่เห็นแก่ตัว ข้อ 21 ความรับผิดชอบ ข้อ 22 ความมีน้ำใจเป็น
 ธรรมไม่ลำเอียง ข้อ 23 ความมีระเบียบวินัยและการตรงต่อเวลา ข้อ 24 การยอมรับความ
 เปลี่ยนแปลง ข้อ 28 ความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามประเพณีนิยม ข้อ 30 การแก้ไข
 ข้อบกพร่อง การปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ศีลศีลธรรม ระเบียบ กฎหมายและจารีตประเพณี

หัวข้อจริยธรรมที่พบบ่อยที่สุดในนิทานพื้นบ้านประเภทนิทานคลกขบขัน คือ ข้อ 4 ความ
เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ซึ่งพบร้อยละ 23.48 รองลงมาคือ ข้อ 13 ความขยันหมั่นเพียร
พบร้อยละ 15.15 ข้อ 28 ความเป็นผู้มีวินัยธรรมและปฏิบัติตามประเพณีนิยม พบร้อยละ 6.06
ข้อ 11 ความเป็นผู้มีเหตุผล และข้อ 30 การแก้ไขข้อบกพร่อง การปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่
ผิดศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีตประเพณี ซึ่งพบร้อยละ 5.30 เท่ากัน

ส่วนหัวข้อจริยธรรมที่ไม่พบในนิทานคลกขบขัน คือ ข้อ 5 การไม่ละเมิดของรักของ
ผู้อื่น ข้อ 6 การรู้จักความพอดี ข้อ 9 การไม่หลงเสน่ห์สิ่งเสน่ห์ให้โทษ ข้อ 17 ความซื่อสัตย์
สุจริต ข้อ 24 การยอมรับความเปลี่ยนแปลง ข้อ 25 มารยาทและนิสัยส่วนบุคคลในการกิน
นอน ขับถ่าย แคะกาย และล้างคระหว่างเพศ

ตอนที่ 4 จัดอันดับนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ที่มีโน้ตค้นทางจริยธรรมคุณหลักสูตร
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ปรากฏอยู่แต่ละประเภท

ตารางที่ 8 ตารางสรุปโน้ตค้นทางจริยธรรมคุณหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่
ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทานปรัมปรา

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่	
1. พระปาลจิต นางอรหิมพ์	1. การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคล และสัตว์	1.3 ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว	1	
	2. ความ เมตตา กรุณา	2.1 ความ เมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และ เป็น เครื่องค้ำจุนโลก		1
		2.2 คนดีย่อมมีมนุษยธรรม		3
		2.3 การช่วย เหลือที่ค้ำต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน		4
	4. ความ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ		1
	8. การมีสัจจะและความ จริงใจ	8.2 คนพูดจริง ทำจริงย่อมได้รับการ สรรเสริญ		1
	10. ความ เป็นผู้มีสติ รู้จัก ยับยั้งชั่งใจ และรู้จัก ฝึกชอบ	10.3 คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ปัญหาของ ตนเอง และผู้อื่นได้		2
	11. ความ เป็นผู้มีเหตุผล	11.1 ความ เป็นผู้มีเหตุผล ช่วยให้คิดลึกลับ ได้ถูกต้องและยุติธรรม		2
	13. ความขยันหมั่นเพียร	13.2 ความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดีในการ ทำงานและสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้		1
	14. ความอดทนอดกลั้น	14.3 ความอดทนอดกลั้น ทำให้ชนะอุปสรรค และช่วยให้ประสบความสำเร็จ		1
	16. ความกตัญญูทดแทน	16.2 ความกตัญญูทดแทน เป็นสิ่งที่ควร ส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัย อย่าง สม่ำเสมอ		1

ตารางที่ 8 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
17.	ความซื่อสัตย์สุจริต	17.1 คนซื่อสัตย์เป็นคนที่มิเกียจติ	1
20.	ความประณีต ละ เอียด ถี่ถ้วน	20.3 ความประณีตทำให้เกิดความงาม	1
26.	มารยาทในการแสดง ความเคารพ การขอ อภัย การแสดงความ ขอบคุณ การขอความ ช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดงความไม่เห็น ด้วย การแสดงความยินดี การแสดงความเสียใจ การเล่น การพักผ่อน หย่อนใจ	26.1 การแสดงออกทางกิริยาวาจา เป็น เครื่องหมาย แสดงให้บุคคลอื่น เข้าใจ	4
28.	ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม และปฏิบัติตามประเพณี นิยม	28.1 วัฒนธรรม ประเพณี เป็นเครื่อง กำหนดสิ่งพึงกระทำ และพึงละเว้น ของบุคคลในชุมชนนั้น ๆ	3
29.	ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนา เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่ทำให้ คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	1
30.	การแก้ไขข้อบกพร่อง การปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และ จารีต ประเพณี	30.5 การลงโทษที่เหมาะสม เป็นวิธีหนึ่ง ในการแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด	2
รวม			30

ตารางที่ 8 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่	
2. พญาสุวรรณภิงษะ	1. การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์	1.1 ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุข ไม่อยากได้รับความทุกข์	1	
		2. ความเมตตา กรุณา	2.1 ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติสุขและเป็นเครื่องค้ำจุนโลก	2
		2.2 คนดีย่อมมีมนุษยธรรม	2	
			2.3 การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน	1
	7. การไม่พูดปด และไม่พูดบิด เบือน ไม่อำพรางความจริง ไม่ยุยงให้เกิดความแตกแยกและไม่พูดหยาม	7.1 การพูดและเขียนแต่ความจริง ช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง	1	
		7.3 การพูดหรือการเขียนที่ก่อให้เกิดความแตกร้าง กระทบกระเทือนจิตใจ ไร้สาระ ชักนำผู้อื่นให้หลงผิด ย่อมเป็นภัยต่อสังคม	1	
	16. ความกตัญญูกตเวที	16.2 ความกตัญญูกตเวที เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัย อย่างสม่ำเสมอ	1	
	28. ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม และปฏิบัติตามประเพณีนิยม	28.1 วัฒนธรรม ประเพณี เป็นเครื่องกำหนดสิ่งพึงกระทำ และพึงละเว้นของบุคคลในชุมชนนั้น ๆ	3	
	รวม		12	
	3. มณีสังจา	2. ความเมตตา กรุณา	2.3 การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน	4
7. การไม่พูดปดและไม่พูดบิด เบือน ไม่อำพรางความจริง ไม่ยุยงให้เกิดความแตกแยกและไม่พูดหยาม		7.3 การพูดหรือการเขียนที่ก่อให้เกิดความแตกร้าง กระทบกระเทือนจิตใจ ไร้สาระ ชักนำผู้อื่นให้หลงผิด ย่อมเป็นภัยต่อสังคม	2	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
	10. ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจ และรู้สึกผิดชอบ	10.3 คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไขปัญหาของตนเอง และผู้อื่นได้	1
	14. ความอดทน อดกลั้น	14.3 ความอดทน อดกลั้น ทำให้ชนะอุปสรรค และช่วยให้ประสบความสำเร็จ	1
	16. ความกตัญญูคเวทีย	16.2 ความกตัญญูคเวทีย เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ	1
	27. หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี เสียสละ อภัย เอื้อเฟื้อ ความเห็นอกเห็นใจ	27.2 การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ 27.6 ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกัน ก่อให้เกิดความอบอุ่นใจ และสันติสุข	1 3
รวม			13
4. เจ็ดคนนอน	2. ความเมตตา กรุณา	2.2 คนดีย่อมมีมนุษยธรรม 2.3 การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน	2 1
	10. ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจ และรู้สึกผิดชอบ	10.3 คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไขปัญหาของตนเอง และผู้อื่นได้	1
	11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	11.1 ความเป็นผู้มีเหตุผล ช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้องและยุติธรรม	1
	13. ความขยันหมั่นเพียร	13.2 ความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดีในการทำงานและสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้	3
	14. ความอดทน อดกลั้น	14.3 ความอดทนอดกลั้น ทำให้ชนะอุปสรรค และช่วยให้ประสบความสำเร็จ	1

ตารางที่ 8 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่		
15.	ความกล้าหาญ และความ เชื่อมั่นในตนเอง	15.2 การกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผล เป็น สิ่งที่ควรฝึก	1		
16.	ความกตัญญูกตเวทิต	16.2 ความกตัญญูกตเวทิต เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม ในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ 16.3 คนอกคัญญู เป็นที่รังเกียจของสังคม คนกตัญญูย่อมได้รับการสรรเสริญ ยกย่อง	4 1		
21.	ความรับผิดชอบ	21.2 คนที่มีความรับผิดชอบไม่ทอดทิ้งหน้าที่ การงานของตน	1		
26.	มารยาทในการแสดง ความเคารพการขอร้อง การแสดงความขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดง ความไม่เห็นด้วย การ แสดงความยินดี การ แสดงความเสียใจ การ เล่น การพักผ่อนหย่อนใจ	26.1 การแสดงออกทางกิริยาวาจา เป็น เครื่องหมายแสดงให้บุคคลอื่นเข้าใจ	1		
	รวม		17		
5.	อินทปัตถา	2.	ความเมตตา กรุณา	2.3 การช่วยเหลือที่คิดต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน	1
	4.	ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	6	
	13.	ความขยันหมั่นเพียร	13.2 ความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดีในการ ทำงาน และสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้	1	
	14.	ความอดทน ออกกำลังกาย	14.3 ความอดทน ออกกำลังกาย ทำให้ชนะอุปสรรค และช่วยให้ประสบความสำเร็จ	1	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

เรื่อง	เรื่อง	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
15.	ความกล้าหาญ และ เชื่อมั่นในตนเอง	15.1 ความมีกำลังที่จะ เผชิญต่อ เหตุการณ์ ต่าง ๆ และสามารถสนองตอบได้ อย่างเหมาะสม เป็นความกล้าหาญ ที่ควรยกย่อง	1
16.	ความกตัญญูกตเวที	16.2 ความกตัญญูกตเวที เป็นสิ่งที่ควร ส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัย อย่าง สม่ำเสมอ	1
19.	ความไม่เห็นแก่ตัว	19.1 การถือประโยชน์ส่วนรวมหมายถึง การกระทำที่คำนึงถึงหมู่คณะมากกว่า ตนเอง	1
20.	ความประณีตละ เอียด ถี่ถ้วน	20.1 ความประณีต ละ เอียดถี่ถ้วนจะทำให้ ผลงานมีคุณค่า	1
21.	ความรับผิดชอบ	21.2 คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้ง หน้าที่การงานของตน	1
22.	ความมีน้ำใจ เป็นธรรม ไม่ลำเอียง	22.1 ความลำเอียงทำให้ขาดความยุติธรรม	1
26.	มารยาทในการแสดง ความเคารพ การขอภัย การแสดงความขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดง ความไม่เห็นด้วย การ แสดงความยินดี การ แสดงความเสียใจ การ เล่น การพักผ่อน หย่อนใจ	26.1 การแสดงออกทางกิริยาวาจา เป็น เครื่องหมายแสดงให้บุคคลอื่นเข้าใจ	1

ตารางที่ 8 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
	27. หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี เสียสละ อภัย เอื้อเฟื้อ ความเห็นอกเห็นใจ	27.5 การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลคือต่อหมู่คณะ 27.6 ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกัน ก่อให้เกิดความอบอุ่นใจ และสันติสุข	1 1
	29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวหัวใจ ที่ทำให้คนในชาติ อยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	4
	รวม		22
6. นายฮ้อย พระโพธิสัตว์	11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	11.1 ความมีเหตุผล ช่วยให้ตัดสินใจได้ ถูกต้องและยุติธรรม	1
	15. ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง	15.1 ความมีกำลังที่จะ เผชิญต่อ เหตุการณ์ต่าง ๆ และสามารถสนองตอบได้อย่างเหมาะสม เป็นความกล้าหาญที่ควรยกย่อง 15.2 การกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผล เป็นสิ่งที่ควรฝึก	1 1
	16. ความกตัญญูทดเวทิต	16.2 ความกตัญญูทดเวทิต เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัย อย่างสม่ำเสมอ	1
	21. ความรับผิดชอบ	21.2 คนที่มีความรับผิดชอบไม่ทอดทิ้งหน้าที่ การงานของคน	1
	22. ความมีน้ำใจเป็นธรรม ไม่ลำเอียง	22.2 การตัดสินใจเพื่อความยุติธรรม ต้องมีเหตุผลและหลักฐาน	1
	29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวหัวใจ ที่ทำให้คนในชาติ อยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	3
	รวม		9

ตารางที่ 8 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
7. นกแขกเต้า	2. ความเมตตา กรุณา	2.1 ความเมตตากรุณาก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้าจุนโลก	2
	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	1
	5. การไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น	5.1 การละเมิดสิทธิของผู้อื่น ย่อมนำมาซึ่งความเคียดแค้น	2
	7. การไม่พูดปดและไม่พูดบิดเบือน ไม่อำพรางความจริง ไม่ยุยงให้เกิดความแตกแยก และไม่พูดหยาบ	7.1 การพูดและเขียนแต่ความจริง ช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง	1
	9. การไม่ลองเสพสิ่งเสพติดให้โทษ	9.1 สิ่งเสพติด เป็นสิ่งที่ให้โทษ	1
	10. ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจ และรู้สึกผิดชอบ	10.1 ความมีสติ ช่วยให้ทำงานได้ดี มีข้อบกพร่องน้อย	2
	16. ความกตัญญูทดแทน	16.2 ความกตัญญูทดแทน เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัย อย่างสม่ำเสมอ	1
	21. ความรับผิดชอบ	21.2 คนที่มีความรับผิดชอบไม่ทอดทิ้งหน้าที่การงานของตน	1
	26. มารยาทในการแสดง ความเคารพ การขออภัย การแสดงความขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดงความไม่เห็นด้วย การแสดงความยินดี การแสดงความเสียใจ การเล่น การพักผ่อนหย่อนใจ	26.1 การแสดงออกทางกิริยาวาจาเป็นเครื่องหมายแสดงให้บุคคลอื่นเข้าใจ	1

ตารางที่ 8 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
	29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่ทำให้คนในชาติ อยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	5
รวม			17
8. แรงรากะ	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	1
	7. การไม่พูดปดและไม่พูด บิดเบือน ไม่อำพรางความจริง ไม่ยุยงให้เกิดความแตกแยก และไม่พูดหยาม	7.1 การพูดและ เขียนแต่ความจริง ช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง	1
	10. ความ เป็นผู้มีสติ รู้จัก ยับยั้งชั่งใจ และรู้สึก ผิดชอบ	10.3 คนมีลดีย่อมมีปัญญาแก้ไข ปัญหาของ คนเอง และผู้อื่นได้	1
	11. ความ เป็นผู้มี เหตุผล	11.1 ความมี เหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้อง และ ยุติธรรม	1
	28. ความ เป็นผู้มี วัฒนธรรม และปฏิบัติตาม ประเพณี นิยม	28.1 วัฒนธรรม ประเพณี เป็น เครื่องกำหนด สิ่งพึงกระทำและพึงละ เว้นของบุคคล ในชุมชนนั้น ๆ	1
	29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจที่ทำให้คนในชาติ อยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	1
รวม			6
9. คอยดู สิงหราช	2. ความ เมตตา กรุณา	2.3 การช่วยเหลือที่คิดต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน	1
	4. ความ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	1

ตารางที่ 8 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
	7. การไม่พูดปด และไม่พูด บิดเบือน ไม่อำพราง ความจริง ไม่ยุยงให้เกิด ความแตกแยก และไม่ พูดหยาม	7.3 การพูดหรือการเขียนที่ก่อให้เกิดความ แตกร้าง กระทบกระเทือนจิตใจ ไร้ สาระ ชักน้าวผู้อื่นให้หลงผิดยอม เป็นภัย ต่อสังคม	2
	14. ความอดทนอดกลั้น	14.3 ความอดทน อดกลั้น ทำให้ชนะอุปสรรค และช่วยให้ประสบความสำเร็จ	1
	16. ความกตัญญูกตเวที	16.2 ความกตัญญูกตเวที เป็นสิ่งที่ควร ส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัย อย่าง สม่ำเสมอ	1
	20. ความประณีต ละเอียดย ถี่ถ้วน	20.3 ความประณีตทำให้เกิดความงาม	1
	28. ความ เป็นผู้มีวัฒนธรรม และปฏิบัติตามประเพณี นิยม	28.1 วัฒนธรรม ประเพณี เป็นเครื่องกำหนด สิ่งพึงกระทำ และพึงละเว้นของบุคคล ในชุมชนนั้น ๆ	2
	29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจที่ทำให้ คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	10
	รวม		19
10. สุภมิตร เกศินี	1. การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคล และสัตว์	1.3 ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว	3
	2. ความเมตตา กรุณา	2.1 ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และ เป็น เครื่องค้าใจโลก	4
		2.2 คนดีย่อมมีมนุษยธรรม	4
		2.3 การช่วยเหลือที่คิดองไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน	1

ตารางที่ ๕ (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
	๘. การมีสัจจะและความจริงใจ	๘.๒ คนพูดจริง ทำจริงย่อมได้รับการสรรเสริญ	1
	11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	11.๑ ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้องและยุติธรรม	3
	16. ความกตัญญูทดเวร	16.๒ ความกตัญญูทดเวรเป็นสิ่งที่ดี ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัย อย่างสม่ำเสมอ	1
	รวม		17
11. หมายกับแมว	2. ความเมตตา กรุณา	2.๓ การช่วยเหลือที่ดี ต้องไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน	1
	3. การไม่โลภ และไม่ขโมย	๓.๒ เมื่อมีสิทธิ ควรทำหน้าที่ตามสิทธิที่ตนมีอยู่	1
	11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	11.๑ ความมีเหตุผล ช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้อง และยุติธรรม	4
	16. ความกตัญญูทดเวร	16.๑ ความกตัญญูทดเวร เป็นลักษณะของคนดี	3
		16.๒ ความกตัญญูทดเวร เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัย อย่างสม่ำเสมอ	3
	18. การทำใจให้สงบ มีสมาธิ และอารมณ์แจ่มใส	18.๒ การกระทำที่ซื่อสัตย์ยอม เป็นโทษ	1
	20. ความประณีต ละเอียดยิ่ง	20.๒ ความละเอียดถี่ถ้วน เป็นนิสัยที่ดีในการทำงาน	1
	22. ความมีน้ำใจเป็นธรรม ไม่ลำเอียง	22.๑ ความลำเอียงทำให้ขาดความยุติธรรม	1
	รวม		16

ตารางที่ 8 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
12. พระนางวัน	1. การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์	1.2 หากปรารถนาความสุข อย่าสร้าง ความทุกข์ให้ผู้อื่น	1
		1.3 ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว	1
		1.4 การเบียดเบียนกัน การจอง เวรกัน คิดแก้แค้นต่อกัน เป็นบาป	1
		2. ความเมตตา กรุณา	2.1 ความ เมตตากรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และเป็น เครื่องคำจุนโลก
		2.2 คนดีย่อมมีมนุษยธรรม	2
		2.3 การช่วยเหลือที่คิดต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน	2
	3. การไม่โลภและไม่ขโมย	3.1 ทุกคนมีสิทธิในของของตน และยอม หวางแทนในสิ่งของคนมีอยู่	1
	4. ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.1 ความ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ	1
		4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	2
	7. การไม่พูดปด และไม่พูด บิดเบือน ไม่อำพราง ความจริง ไม่ยุยงให้เกิด ความแตกแยก และไม่ พูดหยาบ	7.1 การพูดและ เขียนแต่ความจริง ช่วย ให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง	3
	8. การมีสัจจะ และความ จริงใจ	8.2 คนพูดจริง ทำจริงย่อมได้รับการ สรรเสริญ	2
	11. ความ เป็นผู้มี เหตุผล	11.1 ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ ถูกต้อง และยุติธรรม	1
	14. ความอดทน ออกถื่น	14.3 ความอดทน ออกถื่นทำให้ชนะอุปสรรค และช่วยให้ประสบความสำเ็จ	1

ตารางที่ 8 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
15. ความกล้าหาญ และความ เชื่อมั่นในตนเอง		15.1 ความมีกำลังที่จะเผชิญต่อ เหตุการณ์ ต่าง ๆ และสามารถสนองตอบได้ อย่างเหมาะสม เป็นความกล้าหาญ ที่ควรยกย่อง	1
		15.6 การรู้จักแสดงความคิดเห็นของคน ตามกาลเทศะอย่างถูกต้องเหมาะสม	1
16. ความกตัญญูกตเวทิต์		16.1 ความกตัญญูกตเวทิต์ เป็นลักษณะของ คนดี	11
		16.2 ความกตัญญูกตเวทิต์ เป็นสิ่งที่ควร ส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่าง สม่ำเสมอ	1
20. ความประณีต ละ เอียด ถี่ถ้วน		20.2 ความละ เอียดถี่ถ้วน เป็นนิสัยที่ดีใน การทำงาน	1
22. ความมีน้ำใจ เป็นธรรม ไม่ลำเอียง		22.2 การตัดสินเพื่อความยุติธรรมต้องมี เหตุผล และหลักฐาน	1
26. มารยาทในการแสดง ความเคารพ การขออภัย การแสดงความขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดง ความไม่เห็นด้วย การ แสดงความยินดี การ แสดงความเสียใจ การ เล่น การพักผ่อนหย่อนใจ		26.1 การแสดงออกทางกิริยาวาจาเป็น เครื่องหมายแสดงให้บุคคลอื่นเข้าใจ	2
27. หลักธรรมสำหรับการอยู่ ร่วมกัน ได้แก่ ความ สามัคคี เสียสละ อภัย เอื้อเฟื้อ ความ เห็นอก เห็นใจ		27.3 การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการ ร่วมพลังในทางสร้างสรรค์	1

ตารางที่ 8 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
	29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจที่ทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	2
รวม			40
13. จำปาสีคัน	1. การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคล และสัตว์	1.2 หากปรารถนาความสุข อย่าสร้าง ความทุกข์ให้ผู้อื่น 1.3 ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว	2 1
	2. ความเมตตา กรุณา	2.3 คนดีย่อมมีมนุษยธรรม	2
	10. ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจ และรู้สึกผิดชอบ	10.3 คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไขปัญหของ ตนเอง และผู้อื่นได้	3
	14. ความอดทน อดกลั้น	14.3 ความอดทน อดกลั้น ทำให้ชนะอุปสรรค และช่วยให้ประสบความสำเร็จ	1
	16. ความกตัญญูทดแทน	16.2 ความกตัญญูทดแทน เป็นสิ่งที่ควร ส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัย อย่าง สม่าเสมอ	1
	27. หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี เสียสละ อภัย เอื้อเฟื้อ ความเห็นอกเห็นใจ	27.6 ความรู้สึกเป็นมิตรต่อกัน ก่อให้เกิด ความอบอุ่นใจ และสันติสุข	1
รวม			11
14. เจ้าเมืองใจอารี	2. ความเมตตา กรุณา	2.1 ความเมตตากรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก 2.2 คนดีย่อมมีมนุษยธรรม	1 1
	4. ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ 4.4 การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้ และผู้รับ	1 1

ตารางที่ 8 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
	10. ความเป็นผู้มีสติ	10.1 ความมีสติช่วยให้ทำงานได้ดีมีข้อบกพร่องน้อย	1
	13. ความขยันหมั่นเพียร	13.1 ความขยันหมั่นเพียรเป็นหนทางไปสู่ความสำเร็จ	1
	รวม		6
15. นางสิบสอง	1. การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์	1.2 คนดีย่อมมีมนุษยธรรม	7
	2. ความเมตตา กรุณา	2.3 การช่วยเหลือที่ตัดต้องไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน	2
	4. ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	1
	16. ความกตัญญูทดเวท	16.2 ความกตัญญูทดเวท เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ	4
	20. ความซื่อสัตย์ ละเอียดถี่ถ้วน	20.2 ความละเอียดถี่ถ้วน เป็นนิสัยที่ดีในการทำงาน	1
	29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนา เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจที่ทำให้คนในชาติ อยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	1
	รวม		16
16. พระสุธนมโนราห์	1. การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์	1.1 ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุข ไม่อยากได้รับความทุกข์	1
	2. ความเมตตา กรุณา	2.2 คนดีย่อมมีมนุษยธรรม	2
		2.3 การช่วยเหลือที่ตัดต้องไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน	1

ตารางที่ 8 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ		4.2 ผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	2
		4.3 ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า	1
7. การไม่พูดปด และไม่พูด บิดเบือน ไม่อำพรางความ จริง ไม่ยุยงให้เกิดความ แยกแยก และไม่พูดหยาบ		7.1 การพูดและ เขียนแต่ความจริง ช่วยให้ เกิดความ เข้าใจที่ถูกต้อง	3
11. ความ เป็นผู้มี เหตุผล		11.1 ความมี เหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้อง และ ยุติธรรม	1
13. ความขยันหมั่น เพียร		13.2 ความขยันหมั่น เพียร เป็นนิสัยที่ดีในการ ทำงานและสามารถฝึกให้ เกิดขึ้นได้	1
14. ความอดทน อดกลั้น		14.3 ความอดทน อดกลั้นทำให้ชนะอุปสรรค และช่วยให้ประสบความสำเร็จ	4
16. ความกตัญญู กตเวทิต		16.2 ความกตัญญู กตเวทิต เป็นสิ่งที่ควร ส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่าง สม่าเสมอ	2
20. ความประณีต ละเอียด ถี่ถ้วน		20.2 ความละ เอียดถี่ถ้วน เป็นนิสัยที่ดีในการ ทำงาน	2
22. ความมีน้ำใจ เป็นธรรม ไม่ลำเอียง		22.2 การตัดสินใจเพื่อความยุติธรรมต้องมี เหตุผล และหลักฐาน	1
29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์		29.1 ทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องรักษาไว้ ซึ่ง เอกราช อธิปไตย และความมั่นคงของชาติ	1
รวม			22

ตารางที่ 8 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
17. คาถนคก คั่นตาล	1. การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคล และสัตว์	1.2 ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุข ไม่ อยากได้รับความทุกข์	1
		1.3 ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว	1
		2.3 การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน	2
	2. ความ เมตตา กรุณา	2.3 การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน	2
		4. ความ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และ เลี้ยสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับเป็นผู้มีน้ำใจ
	13. ความขยันหมั่นเพียร	13.1 ความขยันหมั่นเพียรเป็นหนทางไปสู่ ความสำเร็จ	1
29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่ทำให้ คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	4	
รวม			11

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า นิทานพื้นบ้านประเภทนิทานปรัมปราที่ปรากฏมโนทัศน์ทางจริยธรรมสูงที่สุด คือ เรื่องพระนางวัน รongลงมา คือ เรื่องพระปาจิคนางอรพิมพ์ เรื่องอินทปัตถา และ เรื่องพระสุธนมโนราห์ ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ตารางสรุปมโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมาประเภทนิทานท้องถิ่น

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
1. หมิ่นหาญ ณรงค์	8. การมีสัจจะและความ จริงใจ	8.2 คนพูดจริง ทำจริงย่อมได้รับการ สรรเสริญ	1
	11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	11.1 ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจ ได้ถูก ค้อง และยุติธรรม	1
	14. ความอดทน อดกลั้น	14.2 ความอดทนอดกลั้น เป็นนิสัยทางสังคม ที่ดี และสามารถฝึกได้	2
	20. ความประณีต ละเอียด ถี่ถ้วน	20.2 ความละเอียดถี่ถ้วน เป็นนิสัยที่ดี ในการทำงาน	1
	22. ความมีน้ำใจ เป็นธรรม ไม่ลำเอียง	22.3 ระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ข้อห้าม ตลอดจนกฎหมายมีไว้เพื่อป้องกัน คุ้มครองให้ทุกคนในสังคมปลอดภัย จากอันตราย และการกลั่นแกล้ง	1
	27. หลักธรรมสำหรับการอยู่ ร่วมกัน ได้แก่ ความ สามัคคี เสียสละ อภัย เอื้อเฟื้อ ความเห็นอก เห็นใจ	27.4 ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็น เครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ	1
รวม			7
2. ตาสิงห์ สามตา	4. ความ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และเสียสละ	4.3 ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า	4
	27. หลักธรรมสำหรับการอยู่ ร่วมกัน ได้แก่ ความ สามัคคี เสียสละ อภัย เอื้อเฟื้อ ความเห็นอก เห็นใจ	27.5 การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ	1
รวม			5

ตารางที่ 9 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	โมทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
3. เครื่องดนตรี	4. ความ เอื้อ เพื่อ เผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.3 ความมั่นใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า	2
รวม			2
4. ประวัตินามเมือง (เรื่อง ี)	4. ความ เอื้อ เพื่อ เผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และ รู้จักรับ เป็นผู้มั่นใจ	1
	13. ความขยันหมั่นเพียร	13.2 ความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดีในการทำงาน และสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้	3
รวม			4
5. ประวัตินามเมือง (เรื่อง ี)	13. ความขยันหมั่นเพียร	13.2 ความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดีในการทำงาน และสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้	1
	14. ความอดทนอดกลั้น	14.3 ความอดทนอดกลั้น ทำให้ชนะอุปสรรค และช่วยให้ประสบความสำเร็จ	1
รวม			2
6. ชื่อบ้านนามเมือง (เรื่อง ี)	20. ความประณีต ละ เอียด ถี่ถ้วน	20.3 ความประณีตทำให้เกิดความงาม	1
รวม			1
7. หัวล้านจ้วงงาม	4. ความ เอื้อ เพื่อ เผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และ รู้จักรับ เป็นผู้มั่นใจ	1
รวม			1

ตารางที่ 9 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
8. ความศักดิ์สิทธิ์ของนโม	1. การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์	1.3 ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว	1
	2. ความเมตตา กรุณา	2.3 การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน	1
	11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	11.1 ความมีเหตุผล ช่วยให้ตัดสินใจ ได้ถูกต้อง และยุติธรรม	1
	21. ความรับผิดชอบ	21.2 คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้งหน้าที่การงานของตน	1
รวม			4
9. สิงหไกรภพ	2. ความเมตตา กรุณา	2.3 การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน	2
	10. ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจ และรู้สึกผิดชอบ	10.1 ความมีสติช่วยให้ทำงานได้ มีข้อบกพร่องน้อย	1
	21. ความรับผิดชอบ	21.2 คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้งหน้าที่การงานของตน	1
	27. หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี เสียสละ อภัย เอื้อเฟื้อ ความเห็นอกเห็นใจ	27.4 ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อเป็นเครื่องช่วยดำรง ความเป็นหมู่คณะ	1
	29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่ทำให้คนในชาติ อยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	2
รวม			7

ตารางที่ 9 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
10. ผู้หญิง แสนกล	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ	4.3 ความมั่นใจเป็นสิ่งที่มีความค่า	1
	10. ความเป็นผู้มีลติ รู้จักยับยั้ง ชั่งใจ และรู้สึกผิดชอบ	10.3 คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไขปัญหาของ ตนเอง และผู้อื่นได้	3
	14. ความอดทนอดกลั้น	14.2 ความอดทน อดกลั้น ทำให้ชนะ อุปสรรค และช่วยให้ประสบความสำเร็จ	1
	20. ความประณีต ละ เอียด ถี่ถ้วน	20.2 ความละ เอียดถี่ถ้วน เป็นนิสัยที่ดีใน การทำงาน	1
	29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29. ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่ทำให้ คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	1
รวม			7
11. นายพราน กับผีป่า	10. ความเป็นผู้มีลติ รู้จักยับยั้ง ชั่งใจ และรู้สึกผิดชอบ	10.3 คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไข ปัญหาของ ตนเอง และผู้อื่นได้	1
	20. ความประณีต ละ เอียด ถี่ถ้วน	20.3 ความประณีตทำให้เกิดความงาม	1
รวม			2
12. ชายสี่คน	1. การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคล และสัตว์	1.2 หากปรารถนาความสุข อย่าสร้าง ความทุกข์ให้ผู้อื่น	1
	11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	11.1 ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ ถูกต้อง และยุติธรรม	1
	16. ความกตัญญูทดเวทิต	16.2 ความกตัญญูทดเวทิต เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม ในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ	1

ตารางที่ 9 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
	20. ความประณีต ละเอียด ถี่ถ้วน	20.2 ความละเอียดถี่ถ้วน เป็นนิสัยที่ดีในการทำงาน	1
	รวม		4
13. จอนพอน กับงูเห่า	2. ความเมตตา กรุณา	2.3 การช่วยเหลือที่คิดก่อนไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน	2
	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	1
	11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	11.1 ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้องและยุติธรรม	1
	16. ความกตัญญูทดแทน	16.2 ความกตัญญูทดแทน เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ	1
	รวม		5
14. หัวล้านเกินครึ่ง	2. ความเมตตา กรุณา	2.3 การช่วยเหลือที่คิดก่อนไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน	1
	3. การไม่โลภและไม่ขโมย	3.2 เมื่อมีสิทธิควรทำหน้าที่ ตามสิทธิที่ตนมีอยู่	1
	รวม		2
15. สามเกลอ	2. ความเมตตา กรุณา	2.2 คนคีย่อมมีมนุษยธรรม	1
	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	4
		4.3 ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า	1
	7. การไม่พูดปด และไม่พูดบิดเบือน ไม่อำพรางความจริง ไม่ยุยงให้เกิดความแตกแยกและไม่พูดหยาบ	7.3 การพูดหรือการเขียนที่ก่อให้เกิดความแตกร้าง กระหมกกระเทือนจิตใจ ไร้สาระ ชักน้าผู้อื่นให้หลงผิด ย่อมเป็นภัยต่อสังคม	1

ตารางที่ 9 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
	13. ความซนหมั่นเพียร	13.2 ความซนหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดีในการทำงานและสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้	1
รวม			8
16. บอนท่าไม้ จิ้งคิน	1. การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคล และสัตว์	1.3 ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว	1
	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	1
	11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	11.1 ความเป็นผู้มีเหตุผล ช่วยให้ตัดสินใจ ได้ถูกต้องและยุติธรรม	2
รวม			4
17. ลูกเขยงู	2. ความเมตตา กรุณา	2.3 การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน	2
	3. การไม่โลภ และไม่ขโมย	3.2 เมื่อมีสิทธิควรทำหน้าที่ตามสิทธิที่ตน มีอยู่	1
	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.3 ความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่มีความค่า	1
	7. การไม่พูดปดและไม่พูด บิดเบือน ไม่อำพราง ความจริง ไม่ยุยงให้เกิด ความแตกแยก และไม่ พูดหยาบ	7.1 การพูดและเขียนแต่ความจริง ช่วยให้ เกิดความเข้าใจ ที่ถูกต้อง	1
	8. การมีสัจจะ และความ จริงใจ	8.2 คนพูดจริง ทำจริงย่อมได้รับการ สรรเสริญ	1

ตารางที่ 9 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
	10. ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้ง ชังใจ และรู้สึกผิดชอบ	10.3 คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไขปัญหของ ตนเอง และผู้อื่นได้	2
	13. ความขยันหมั่นเพียร	13.1 ความขยันหมั่นเพียรเป็นหนทางไปสู่ ความสำเร็จ	1
รวม			9
18. เมืองขวาง ทะนุรี	1. การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคล และสัตว์	1.3 ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว	2
	2. ความเมตตา กรุณา	2.3 การช่วยเหลือที่คิดต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน	2
	10. ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้ง ชังใจ และรู้สึกผิดชอบ	10.3 คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไขปัญหของ ตนเอง และผู้อื่นได้	1
	20. ความประณีต ละเอียด ถี่ถ้วน	20.2 ความละเอียดถี่ถ้วน เป็นนิสัยที่ดี ในการทำงาน	1
รวม			7
19. เมืองชะวา ทวดดี ศรีมหานคร	1. การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคล และสัตว์	1.3 ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว	1
	2. ความเมตตา กรุณา	2.3 การช่วยเหลือที่คิดต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน	2
	10. ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้ง ชังใจ และรู้สึกผิดชอบ	10.3 คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไข ปัญหของ ตนเองและผู้อื่นได้	1
	26. ความประณีต ละเอียด ถี่ถ้วน	20.2 ความละเอียดถี่ถ้วน เป็นนิสัยที่ดี ในการทำงาน	1
รวม			5

ตารางที่ 9 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
20. คำนาน เมืองลีดา หรือ เมืองท้าว กำพม่า	2. ความเมตตา กรุณา	2.1 ความเมตตากรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก	1
		2.3 การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน	2
	16. ความกตัญญูกตเวทิต์	16.2 ความกตัญญูกตเวทิต์ เป็นสิ่งที่ควร ส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัย อย่าง สม่ำเสมอ	2
	20. ความประณีต ละเอียดย ถี่ถ้วน	20.2 ความละเอียดถี่ถ้วน เป็นนิสัยที่ดี ใน การทำงาน	1
รวม			6
21. แพะรับ บาป	11. ความ เป็นผู้มี เหตุผล	11.1 ความ เป็นผู้มี เหตุผลช่วยให้ตัดสินใจ ได้ถูกต้อง และยุติธรรม	1
		รวม	1
22. แม่ย่า คาบอด	2. ความ เมตตา กรุณา	2.2 คนดีย่อมมีมนุษยธรรม	1
	3. การไม่โลภ และ ไม่ขโมย	3.2 เมื่อมีสิทธิควรทำหน้าที่ตามสิทธิที่ตน มีอยู่	1
	12. ความละเอียด และ เกรง กลัวต่อการกระทำชั่ว	12.3 คนที่ไม่รู้จักละเอียดต่อการกระทำชั่ว เป็นที่รังเกียจของสังคม	1
รวม			3
23. คนไม่มี วาสนา	2. ความ เมตตา กรุณา	2.3 การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน	2
	3. การไม่โลภ และ ไม่ขโมย	3.2 เมื่อมีสิทธิควรทำหน้าที่ตามสิทธิที่ตน มีอยู่	1

ตารางที่ ๑ (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ 4.3 ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า	2 1
	7. การไม่พูดปด และไม่พูด บิด เบือน ไม่อำพราง ความจริง ไม่บงกชให้เกิด ความแตกแยก และไม่ พูดหยาบ	7.1 การพูดและ เขียนแต่ความจริง ช่วย ให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง	1
รวม			7
24. เลือักัด	2. ความ เมตตา กรุณา	2.3 การช่วย เหลือที่ดี ต้องไม่ทำให้คนเอง และผู้อื่น เดือดร้อน	1
	10. ความ เป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้ง ชั่งใจ และ รู้ลึกคิดชอบ	10.1 ความมีสติช่วยให้ทำงานได้ดี มีข้อ บกพร่องน้อย	1
	13. ความขยันหมั่นเพียร	13.2 ความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดี ใน การทำงาน และสามารถฝึกให้เกิดขึ้น ได้	1
รวม			3
25. คนเหาะ	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.3 ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า	1
	13. ความขยันหมั่นเพียร	13.1 ความขยันหมั่นเพียร เป็นหนทางไปสู่ ความสำเร็จ	1
	29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่ทำให้ คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	1
	30. การแก้ไขข้อบกพร่อง การ ปฏิบัติทางจริยธรรมได้แก่ มิตติธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีต ประเพณี	30.5 การลงโทษที่เหมาะสม เป็นวิธีหนึ่ง ในการแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด	1
รวม			4

ตารางที่ ๑ (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
26. หมอผี หมอโหร	11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	11.1 ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจ ได้ถูกต้องและยุติธรรม	1
	22. ความมีน้ำใจเป็นธรรม ไม่ลำเอียง	22.2 การตัดสินใจเพื่อความยุติธรรม ต้องมี เหตุผล และหลักฐาน	1
	รวม		2
27. เรื่องผี	1. การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคล และสัตว์	1.3 ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว	1
	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	1
	รวม		2
28. พิณพาทย์	11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	11.1 ความมีเหตุผล ช่วยให้ตัดสินใจ ได้ถูกต้องและยุติธรรม	1
รวม			1
29. แม่ชี	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.3 ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า	1
	11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	11.1 ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้องและยุติธรรม	3
	21. ความรับผิดชอบ	21.2 คนที่มีความรับผิดชอบไม่ทอดทิ้งหน้าที่ การงานของตน	2
	29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนา เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่ทำให้ คนในชาติ อยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	2
รวม			8

ตารางที่ 9 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
30. จัญไร	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.3 ความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่มีความค่า	1
	11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	11.1 ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้อง และยุติธรรม	3
	21. ความรับผิดชอบ	21.2 คนที่มีความรับผิดชอบไม่ทอดทิ้งหน้าที่ การงานของตน	2
	29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนา เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่ทำให้ คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	2
	รวม		8
31. สองหัว เมีย	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	3
	11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	11.1 ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้อง และยุติธรรม	2
	29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนา เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่ทำให้ คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	1
	รวม		6
32. ธรรมะ อยู่ร่วมกัน	17. ความซื่อสัตย์สุจริต	17.1 คนซื่อสัตย์ เป็นคนที่มีเกียรติ	2
		17.4 ความซื่อสัตย์สุจริตที่แสดงออกทั้งกาย วาจาใจ เป็นสิ่งที่ประเสริฐ	2
	27. หลักธรรมสำหรับการอยู่ ร่วมกัน ได้แก่ ความ สามัคคี เสียสละ อภัย เอื้อเฟื้อ ความ เห็นอก เห็นใจ	27.2 การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ	2
		27.3 การอยู่ร่วมกันมีจุดหมาย เพื่อการ ร่มพำในทางสร้างสรรค์	1
		27.6 ความรู้สึกเป็นมิตรต่อกัน ก่อให้เกิด ความอบอุ่นใจ และสันติสุข	1
		รวม	

ตารางที่ 9 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
33. บุญ-บาป	1. การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคล และสัตว์	1.3 ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว	1
		4.2 ผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	1
	4. ความ อื้อ เพื่อ พ่อแม่ และ เสียสละ	4.4 การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ	1
		13. ความขยันหมั่นเพียร	13.1 ความขยันหมั่นเพียร เป็นหนทางไปสู่ความสำเร็จ
	16. ความกตัญญูคน เหว	16.2 ความกตัญญูคน เหว เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัย อย่างสม่ำเสมอ	1
		16.3 คนอกคัญญูเป็นที่รังเกียจของสังคม คนกตัญญูย่อมได้รับการสรรเสริญยกย่อง	1
20. ความประณีต ละเอียด ถี่ถ้วน	20.2 ความละเอียดถี่ถ้วน เป็นนิสัยที่ดีในการทำงาน	1	
รวม			7
34. ศรัทธา	4. ความ อื้อ เพื่อ พ่อแม่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	3
		7.3 การพูดหรือการเขียนที่ก่อให้เกิดความแตกร้าวกระทบกระเทือนจิตใจ ไร้สาระ ชักน้าผู้อื่นให้หลงผิด ย่อมเป็นภัยต่อสังคม	1
	11. ความ เป็นผู้มิ เหตุผล	11.1 ความมีเหตุผล ช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้อง และยุติธรรม	5

ตารางที่ 9 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
	29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่ทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	1
รวม			10
35. ผู้บำเพ็ญประโยชน์	2. ความเมตตา กรุณา	2.1 ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก	1
	4. ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และเสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	2
	7. การไม่พูดปดและไม่พูดบิดเบือน ไม่อำพรางความจริง ไม่ยุยงให้เกิดความแตกแยก และไม่พูดหยาม	7.3 การพูดหรือการเขียนที่ก่อให้เกิดความแตกร้าว กระทบกระเทือนจิตใจ ไร้สาระ ชกน้าผู้อื่นให้หลงผิดยอมเป็นภัยต่อสังคม	2
	13. ความขยันหมั่นเพียร	13.1 ความขยันหมั่นเพียรเป็นหนทางไปสู่ความสำเร็จ 13.2 ความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดี ในการทำงานและสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้	1 1
	19. ความไม่เห็นแก่ตัว	19.1 การถือประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การกระทำที่คำนึงถึงหมู่คณะมากกว่าตนเอง 19.5 สังคมยกย่องบุคคลที่รู้จัก เสียสละ ผลประโยชน์และความสุขส่วนตัวให้แก่ส่วนรวม	1 1
	26. มารยาทในการแสดง ความขอบคุณ การขออภัย การแสดงความขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ	26.1 การแสดงออกทางกิริยาวาจา เป็นเครื่องหมาย แสดงให้ บุคคลอื่นเข้าใจ	2

ตารางที่ ๑ (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
	การปฏิเสธ การแสดง ความไม่เห็นด้วย การ แสดงความยินดี การ แสดงความเสียใจ การ เล่น การพักผ่อนหย่อนใจ		
	27. หลักธรรมสำหรับการอยู่ ร่วมกัน ได้แก่ ความ สามัคคี เสียสละ อภัย เอื้อเฟื้อ ความเห็นอก เห็นใจ	27.2 การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความ พอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ	1
รวม			12
36. ผู้เห็นแก่ ตัวก็จะ เหลือ แต่ตัว	3. การไม่โลภและไม่ขโมย 7. การไม่พูดปด และไม่พูด บิดเบือน ไม่อวดพราง ความจริง ไม่ยุยงให้เกิด ความแตกแยกและไม่พูด หยาบ 10. ความ เป็นผู้มีสติ รู้จัก ยับยั้งชั่งใจ และรู้สึก ผิดชอบ	3.2 เมื่อมีสิทธิควรทำหน้าที่ตามสิทธิที่ตนมีอยู่ 7.3 การพูดหรือการเขียนที่ก่อให้เกิดความ แตกร้าง กระหมกกระเทือนจิตใจ ไร้ สาระ ชักนำผู้อื่นให้หลงผิด ย่อม เป็น ภัยต่อสังคม 10.3 คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไขปัญหาของ ตนเอง และผู้อื่นได้	1 2 1
รวม			4
37. เลือมา แล้ว ตะโพน กีดเอา	1. การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคล และสัตว์ 4. ความ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และ เสียสละ	1.1 ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุข ไม่อยาก ได้รับความทุกข์ 4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ 4.3 ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า	1 1 2

ตารางที่ 9 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
	10. ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้ง ั้งใจ และรู้สึกผิดชอบ	10.1 ความมีสติช่วยให้ทำงานได้ดี มีข้อ บกพร่องน้อย	1
	11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	11.1 ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูก ต้องและยุติธรรม	1
	13. ความขยันหมั่นเพียร	13.2 ความขยันหมั่นเพียรเป็นนิสัยที่ดีในการ ทำงาน และสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้	1
	21. ความรับผิดชอบ	21.2 คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้งหน้าที่ การงานของตน	1
	29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่ทำให้ คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	1
	รวม		9
38. ไอ้ใจ ผู้ตาย	7. การไม่พูดปดและไม่พูด บิดเบือน ไม่อำพราง ความจริง ไม่ยุยงให้เกิด ความแตกแยก และไม่ พูดหยาบ	7.1 การพูดและเขียนแต่ความจริง ช่วย ให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง	2
	29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจที่ทำให้ คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	1
	รวม		3
39. ชื่อบ้าน นามเมือง (เรื่องที่ 2)	7. การไม่พูดปด และไม่พูด บิดเบือน ไม่อำพราง ความจริง ไม่ยุยงให้เกิด ความแตกแยกและไม่ พูดหยาบ	7.3 การพูดหรือเขียนที่ก่อให้เกิดความ แตกร้าวกระทบกระเทือน จิตใจ ไร้ สาระ ชักนำผู้อื่นให้หลงผิด ย่อมเป็น ภัยต่อสังคม	1

ตารางที่ 9 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
	11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	11.1 ความมีเหตุผล ช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้อง และยุติธรรม	2
รวม			3

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า นิทานพื้นบ้านประเภทนิทานท้องถิ่น ที่ปรากฏมโนทัศน์ทางจริยธรรมสูงสุด คือ เรื่องผู้บ้าเพี้ยนประโยชน์ รองลงมาคือ เรื่องศรัทธา และ เรื่องลูกเขยง เรื่องเสื่อมาแล้วตะโม่ดกักเอา ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ตารางสรุปมโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทานเทพนิยาย

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
1. แก้วกำพร้าว้า	1. การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์	1.1 ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุข ไม่อยากได้รับความทุกข์	4
	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ	4.3 ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า	1
	6. การรู้จักความพอดี	6.1 ความต้องการที่พอดีและพอเหมาะ กับสภาพความเป็นอยู่ของตน ช่วยให้มีความสุข	1
	8. การมีสัจจะและความจริงใจ	8.2 คนพูดจริง ทำจริงย่อมได้รับการสรรเสริญ	1
	10. ความเป็นผู้มีสติรู้จักยับยั้งชั่งใจ และรู้สึกผิดชอบ	10.3 คนมีสติย่อมมีปัญญา แก้ไขปัญหาของตนเอง และผู้อื่นได้	2
	16. ความกตัญญูทดแทน	16.2 ความกตัญญูทดแทน เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม ในสังคมทุกยุคทุกสมัย อย่างสม่ำเสมอ	4
รวม			13
2. ผัวเมียไม่ เป็นสามีคด	1. การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์	1.4 การเบียดเบียนกันการจ้องแวงกัน คิดแค้นต่อกัน เป็นบาป	1
	13. ความขยันหมั่นเพียร	13.1 ความขยันหมั่นเพียร เป็นหนทางไปสู่ความสำเร็จ	1
		13.2 ความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดีในการทำงาน และสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้	2
	16. ความกตัญญูทดแทน	16.2 ความกตัญญูทดแทน เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม ในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ	1

ตารางที่ 10 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
	20. ความประณีต ละ เอียด ถิ่น	20.2 ความละเอียดถี่ถ้วน เป็นนิสัยที่ดีในการทำงาน	1
	รวม		6
3. เจ้ายอดทอง	4. ความ เอื้อ เพื่อ พ่อแม่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ 4.4 การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้ และผู้รับ	6 3
	28. ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม และปฏิบัติตามประเพณีนิยม	28.2 วัฒนธรรม ประเพณีย่อมเกิดขึ้นใหม่หรือเปลี่ยนแปลงได้ โดยการยอมรับของสังคม	1
	29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนา เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่ทำให้คนในชาติ อยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	4
	รวม		14
4. กำเนิดหอยโข่ง	1. การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคล และสัตว์	1.3 ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว	1
	2. ความ เมตตา กรุณา	2.1 ความ เมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และเป็น เครื่องค้ำจุนโลก 2.2 คนดีย่อมมีมนุษยธรรม 2.3 การช่วย เหลือที่ตัดต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน	1 1 1
	4. ความ เอื้อ เพื่อ พ่อแม่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	1
	13. ความขยันหมั่นเพียร	13.1 ความขยันหมั่น เพียร เป็นหนทางไปสู่ความสำเร็จ	2
	รวม		7

ตารางที่ 10 (ข้อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
๕. ความโลภ ความริษยา พหุพินาศ	2. ความเบียดเบียน	2.3 การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน	1
	3. ความไม่โลภ และไม่ขโมย	3.2 เมื่อมีสิทธิควรทำหน้าที่ตามสิทธิที่คน มีอยู่	1
	10. ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้ง ั้งใจ และรู้สึกผิดชอบ	10.3 คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไขปัญหของ ตนเอง และผู้อื่นได้	1
รวม			3

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่านิทานพื้นบ้านประเภทเทพนิยาย ที่ปรากฏมโนทัศน์ทางจริยธรรมสูงที่สุด คือ เรื่อง เจ้าขอตอง รองลงมา คือ เรื่อง แก้วกำพร้าว เรื่อง กำเบ็ชชอยโข่ง และ เรื่อง ผัวเมียไม่ เป็นสามีคี่ ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ตารางสรุปมโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทานเรื่องสัตว์

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
1. เต่ากับ กระรอก	2. ความเมตตา กรุณา	2.2 คนดีย่อมมีมนุษยธรรม	1
		2.3 การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน	2
	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	1
		10.3 คนมีสคิ่อมมีปัญญาแก้ไข ปัญหาของ ตนเอง และผู้อื่นได้	1
	20.3 ความประณีตทำให้เกิดความงาม	1	
	25.2 มารยาทตามวัฒนธรรมอันดีงาม และ ที่สังคมนิยม ย่อมเสริมสร้างบุคลิก ลักษณะที่ดี	2	
รวม		8	
2. เหยี่ยว กับ ลิง	25. มารยาทและนิสัยส่วน บุคคลในการกิน นอน ขับถ่าย แต่งกาย และ สังคมระหว่างเพศ	25.2 มารยาทตามวัฒนธรรมอันดีงาม และ ที่สังคมนิยม ย่อมเสริมสร้างบุคลิก ลักษณะที่ดี	1
		รวม	1
3. แดงคอกกับ นกเค้า	20. ความประณีต ละ เอื้อค ถักวน	20.2 ความละ เอื้อคถักวน เป็นนิสัยที่ดี ในการทำงาน	1
		รวม	1

ตารางที่ 11 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
4. ญานบั้งกับ พญาภา	8. การมีสัจจะ และความจริงใจ	8.2 คนพูดจริง ทำจริงย่อมได้รับการสรรเสริญ	1
	10. ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจ และรู้สึกผิดชอบ	10.3 คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไข ปัญหาของตนเอง และผู้อื่นได้	1
	11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	11.1 ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจ ได้ถูกต้องและยุติธรรม	4
	26. มารยาทในการแสดงความเป็นคารพ การขอภัย การแสดงความขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดงความไม่เห็นด้วย การแสดงความยินดี การแสดงความเสียใจ การเล่น การพักผ่อนหย่อนใจ	26.1 การแสดงออกทางกิริยาวาจาเป็นเครื่องหมายแสดงให้บุคคลอื่นเข้าใจ	1
	29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่ทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	1
รวม			8
5. ผู้ใหญ่ข่ม เหง เล็ก	11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	11.1 ความมีเหตุผล ช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้องและยุติธรรม	1
รวม			1
6. เต่าทะเล	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.3 ความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่มีความค่า	1
	14. ความอดทนอดกลั้น	14.3 ความอดทน อดกลั้นทำให้ชนะอุปสรรค และช่วยให้ประสบความสำเร็จ	1
รวม			2

ตารางที่ 11 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
7. ทำไมความ ฝันไม่เป็น ความจริง	2. ความเมตตา กรุณา	2.3 การช่วยเหลือที่ดี ต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน	1
	11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	11.1 ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ ถูกต้องและยุติธรรม	1
	16. ความกตัญญูกตเวทิต์	16.1 ความกตัญญูกตเวทิต์ เป็นลักษณะของคนดี	1
	20. ความประณีต ละ อี๊ยค ถี่ถ้วน	20.2 ความละ อี๊ยคถี่ถ้วน เป็นนิสัยที่ดีใน การทำงาน	1
	25. มารยาทและนิสัยส่วน บุคคลในการกิน นอน ขับถ่าย แต่งกาย และ สังคมระหว่างเพศ	25.3 การรู้จักปรับปรุงประมาณตน และการ สำรวมในกิจวัตรประจำวัน ทำให้เกิด ความสุขแก่ตนเอง และสังคม	1
รวม			5
8. ชูเหลือม คายพิช	4. ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และเสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	1
	14. ความอดทนอดกลั้น	14.4 การยอมรับความจริงในชีวิต ทำให้ จิตใจสงบ	1
รวม			2
9. แม่หมานิล	2. ความเมตตา กรุณา	2.1 ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และ เป็นเครื่องค้ำจุนโลก	1
	14. ความอดทนอดกลั้น	14.3 ความอดทน อดกลั้น ทำให้ชนะ อุปสรรค และช่วยให้ประสบความสำเร็จ	1
	16. ความกตัญญูกตเวทิต์	16.1 ความกตัญญูกตเวทิต์ เป็นลักษณะของ คนดี	2
		16.2 ความกตัญญูกตเวทิต์ เป็นสิ่งที่ควร ส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่าง สม่ำเสมอ	4

ตารางที่ 11 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
		16.3 คนอกคัญญ เป็นที่รังเกียจของสังคม คนกคัญญยอมได้รับการสรรเสริญยกย่อง	1
26.	มารยาทในการแสดงความเคารพ การขออภัย การแสดงความขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดงความไม่เห็นด้วย การแสดงความยินดี การแสดงความเสียใจ การเล่นการหักม่อนหย่อนใจ	26.1 การแสดงออกทางกิริยาวาจาเป็นเครื่องหมายแสดงให้บุคคลอื่นเข้าใจ	2
27.	หลักธรรมในการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี เสียสละ อภัย เอื้อเฟื้อ ความเห็นอกเห็นใจ	27.2 การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ	2
รวม			13
10.	หอยกับกระด่าย	10.3 คนมีสติยอมมีปัญญาแก้ไขปัญหาของตนเอง และผู้อื่นได้	2
	11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	11.1 ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้องและยุติธรรม	2
	14. ความอดทนอดกลั้น	14.4 การยอมรับความจริงในชีวิต ทำให้จิตใจสงบ	1
รวม			5

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า นิทานพื้นบ้านประเภทนิทานเรื่องสัตว์ ที่ปรากฏมโนทัศน์ทางจริยธรรมสูงที่สุด คือ เรื่องแม่หมานิล รองลงมา เป็นอันดับที่สองคือ เรื่องเต่ากับกระรอก และเรื่องพญานั่งกับพญาภา อันดับที่สามคือ เรื่องทำไมความฝันไม่เป็นความจริง และหอยกับกระด่าย และอันดับที่สี่คือ เรื่องเต่าเหาะ และเรื่องงูเหลือมคายพิษ

ตารางที่ 12 ตารางสรุปมโนทัศน์ทางจริยธรรมความหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521
ที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านของจังหวัดนครราชสีมา ประเภทนิทานตลกขบขัน

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
1. ตาล่ายจอม เชื้อ รวม	13. ความขยันหมั่นเพียร	13.2 ความขยันหมั่นเพียรเป็นนิสัยที่ดีในการทำงาน และสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้	2
	รวม		2
2. คุมสติไม่อยู่	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.3 ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า	1
	16. ความกตัญญูทดแทน	16.2 ความกตัญญูทดแทน เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัย อย่างสม่ำเสมอ	1
	รวม		2
3. ไอ้สาม เกลอ	27. หลักธรรมสำหรับการ อยู่ร่วมกัน	27.4 ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็น เครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ	1
	30. การแก้ไขข้อบกพร่อง การปฏิบัติทางจริยธรรม	30.5 การลงโทษที่เหมาะสม เป็นวิธีหนึ่งในการแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด	4
	รวม		5
4. ทิดอ่อง	21. ความรับผิดชอบ	21.2 คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้งหน้าที่ การงานของตน	1
	26. มารยาทในการแสดง ความเคารพ การขอภัย การขอบคุณ การขอความ ช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดงความไม่เห็น ด้วย การแสดงความยินดี การแสดงความเสียใจ การเล่น การหักม้วน หย่อนใจ	26.1 การแสดงออกทางกิริยาวาจาเป็น เครื่องหมายแสดงให้บุคคลอื่นเข้าใจ	1
รวม			2

ตารางที่ 12 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
5. แจ็กโอ	4. ความ อื้อ เพ้อ เพ้อแม่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	2
	28. ความ เป็นผู้มีวัฒนธรรม และปฏิบัติตามประเพณีนิยม	28.1 วัฒนธรรม ประเพณี เป็นเครื่องกำหนด สิ่งพึงกระทำ และพึงละ เว้นของบุคคล ในชุมชนนั้น ๆ	1
	29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนา เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่ทำให้ คนในชาติ อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข	1
รวม			4
6. โสภจฎกย์	21. ความรับผิดชอบ	21.2 คนที่มีความรับผิดชอบไม่ทอดทิ้งหน้าที่ การงานของตน	1
	รวม		1
7. ขวควิเศษ	13. ความขยันหมั่นเพียร	13.2 ความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดีในการทำงานและสามารถฝึก ให้เกิดขึ้นได้	1
	รวม		1
8. พ่อเล่า แขนคอก ลูกเขย ตาแหก	13. ความขยันหมั่นเพียร	13.2 ความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดีในการทำงานและสามารถฝึก ให้เกิดขึ้นได้	2
	รวม		2
9. ลูกเขยกับแม่ยาย	13. ความขยันหมั่นเพียร	13.1 ความขยันหมั่นเพียรเป็นหนทางไปสู่ ความสำเร็จ	2
	รวม		2

ตารางที่ 12 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	โมทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
10. พ่อตา หมอลิเก	4. ความ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	1
	15. ความขยันหมั่นเพียร	13.2 ความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดีในการ ทำงานและสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้	2
	20. ความประณีต ละเอียด ถี่ถ้วน	20.3 ความประณีตทำให้เกิดความงาม	1
รวม			4
11. หลวงพ่อ เจ้าชู	4. ความ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	1
	28. ความ เป็นผู้วิวัฒธรรม และปฏิบัติตามประเพณี นิยม	28.1 วัฒนธรรม ประเพณี เป็นเครื่องกำหนด สิ่งพึงกระทำ และพึงละ เว้นขอบบุคคล ในชุมชนนั้น ๆ	1
	29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนา เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่ทำให้ คนในชาติ อยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	1
รวม			3
12. พระขี้ ตระหนี่	4. ความ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.3 ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า	1
	13. ความขยันหมั่นเพียร	13.1 ความขยันหมั่นเพียร เป็นหนทางไปสู่ ความสำเร็จ	1
	28. ความ เป็นผู้วิวัฒธรรม และปฏิบัติตามประเพณี นิยม	28.1 วัฒนธรรม ประเพณี เป็นเครื่อง กำหนดสิ่งพึงกระทำและพึงละ เว้นของ บุคคลในชุมชนนั้น ๆ	2
	29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนา เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่ทำให้ คนในชาติ อยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	1
รวม			5

ตารางที่ 12 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
13. เจ้าภาพ ขี้เมา	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	2
		4.3 ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า	1
		รวม	3
14. ช้างติด พวยกา	13. ความขยันหมั่นเพียร	13.2 ความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดีในการ ทำงานและสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้	1
		รวม	1
15. ไอ้ขี้ คร้านครูด เอ่อว	10. ความเป็นผู้มีสติ รู้จัก ยับยั้งชั่งใจ และรู้สึก ผิดชอบ	10.1 ความมีสติช่วยให้ทำงานได้ดีมีข้อ บกพร่องน้อย	1
		16. ความกตัญญูทดแทน	16.2 ความกตัญญูทดแทน เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม ในสังคมทุกยุคทุกสมัย อย่างสม่ำเสมอ
	รวม	2	
16. ไอ้บอด กับไอ้ติด	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.3 ความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่มีความ ค่า	1
		20. ความประณีต ละเอียด ถี่ถ้วน	20.2 ความละเอียดถี่ถ้วน เป็นนิสัยที่ดีในการ ทำงาน
	รวม	2	
17. พรานยิง หมู	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	1
		20. ความประณีต ละเอียด ถี่ถ้วน	20.3 ความประณีตทำให้เกิดความงาม
	รวม	2	

ตารางที่ 12 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
18. ปินวิเศษ	1. การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคล และสัตว์	1.3 ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว	1
		20. ความประณีต ละ เอียด ถี่ถ้วน	20.3 ความประณีตทำให้เกิดความงาม
	รวม		2
19. หม่อม ชี้เซา	4. ความ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	1
		รวม	1
20. ยายแก่กับ โจรห้า ร้อย	4. ความ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	1
		13. ความขยันหมั่นเพียร	13.2 ความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดีในการ ทำงาน และสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้
	รวม		2
21. หา กระบองยา	4. ความ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.3 ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า	1
		23. ความมีระเบียบวินัย และ การตรงต่อ เวลา	23.2 การตรงต่อ เวลา และหน้าที่เป็น ลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง
	รวม		2
22. พ่อค้ากับ ลูกเขย (เรื่อง 1)	16. ความกตัญญูทดแทน	16.2 ความกตัญญูทดแทน เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม ในสังคมทุกยุคทุกสมัย อย่างสม่ำเสมอ	1
รวม			1

ตารางที่ 12 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	โมทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
23. แม่บึงนั้น แหละ เมียง	4. ความ เอื้อ เพื่อ เผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	1
รวม			1
24. แม่บึง กว่า	28. ความ เป็นผู้มีวัฒนธรรม และปฏิบัติความประ เเพณี นิยม	28.1 วัฒนธรรม ประ เเพณี เป็นเครื่อง กำหนดสิ่งพึงกระทำ และพึงละ เว้น ของบุคคลในชุมชนนั้น ๆ	1
	29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนา เป็นที่ยึด เหนี่ยวทางใจ ที่ทำให้ คนในชาติ อยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	1
รวม			2
25. พระทา สวด	4. ความ เอื้อ เพื่อ เผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	1
	28. ความ เป็นผู้มีวัฒนธรรม และปฏิบัติความประ เเพณี นิยม	28.1 วัฒนธรรม ประ เเพณี เป็นเครื่องกำหนด สิ่งพึงกระทำ และพึงละ เว้นของบุคคล ในชุมชนนั้น ๆ	1
รวม			2
26. ข่ายหมู ขาดทุน	30. การแก้ไขข้อบกพร่อง การปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ คติศีลธรรม ระ เบียบกฎหมาย และ จารีตประ เเพณี	30.5 การลงโทษที่เหมาะสม เป็นวิธีหนึ่ง ในการแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด	1
รวม			1

ตารางที่ 12 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
27. คาถากับ ยายซี (เรื่อง 1)	13. ความขยันหมั่นเพียร	13.1 ความขยันหมั่นเพียร เป็นหนทางไปสู่ ความสำเร็จ	1
	18. การทำให้สงบ มีสมาธิ และอารมณ์แจ่มใส	18.1 จิตที่แน่วแน่ก่อให้เกิดปัญญาและพลังงาน สามารถทำงานและศึกษาเหตุผลได้ดี	1
	รวม		2
28. คาถากับ ยายซี (เรื่อง 2)	22. ความมีน้ำใจ เป็นธรรม ไม่ลำเอียง	22.2 การตัดสินใจเพื่อความยุติธรรม ต้องมี เหตุผลและหลักฐาน	1
	รวม		1
29. หลวงพ่อ กับสีกา	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	2
	7. การไม่พูดปด และไม่พูด บิด เบือน ไม่อำพราง ความจริง ไม่ยุยงให้ เกิดความแตกแยก และ ไม่พูดหยาม	7.3 การพูดหรือการเขียนที่ก่อให้เกิดความ แตกร้าง กระทบกระเทือนจิตใจ ไร้สาระ ชักน้าผู้อื่นให้หลงผิด ย่อม เป็นภัยต่อสังคม	1
	รวม		3
30. พระไป บิณฑบาต	13. ความขยันหมั่นเพียร	13.1 ความขยันหมั่นเพียร เป็นหนทางไปสู่ ความสำเร็จ	1
	29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.2 ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ที่ทำให้ คนในชาติ อยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข	1
	รวม		2

ตารางที่ 12 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
31. อาจารย์ บวชนาน	2. ความเมตตา กรุณา	2.1 ความเมตตากรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก	1
		2.2 คนที่ย่อมมีมนุษยธรรม	1
	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	2
	22. ความมีน้ำใจเป็นธรรม ไม่ลำเอียง	22.2 การตัดสินเพื่อความยุติธรรมต้องมี เหตุผล และหลักฐาน	1
รวม			5
32. พระจุมภี	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ	4.3 ความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่มีความค่า	1
		10.2 คนที่มีสติย่อมควบคุมตนเอง หลีกพ้นจาก ความชั่วได้	1
	10. ความเป็นผู้มีสติ รู้จัก ยับยั้งชั่งใจ และรู้จัก ฝึกชอบ	21.2 คนที่มีความรับฝึกชอบ ไม่ทอศทั้งหน้าที่ การงานของคน	1
รวม			3
33. พ่อตากับ ลูกเขย (เรื่อง 2)	3. การไม่โลภและไม่ขโมย	3.1 ทุกคนมีสิทธิ์ในของของตน และย่อม หวงแหนในสิ่งของที่ตนมีอยู่	1
		22.2 การตัดสินเพื่อความยุติธรรม ต้องมี เหตุผล และหลักฐาน	1
	22. ความมีน้ำใจ เป็นธรรม ไม่ลำเอียง	27.3 การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมาย เพื่อการ รวมพลังในทางสร้างสรรค์	1
รวม			3

ตารางที่ 12 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
34. ทำไมพ่อค้ารักลูกเขยคนเล็ก	11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	11.1 ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้อง และยุติธรรม	4
	22. ความมีน้ำใจเป็นธรรมไม่ลำเอียง	22.1 ความลำเอียงทำให้ขาดความยุติธรรม	1
		22.2 การตัดสินใจเพื่อความยุติธรรมต้องมีเหตุผลและหลักฐาน	1
	รวม		6
35. คนไม่มีบุญ	2. ความเมตตา กรุณา	2.3 การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน	2
	8. การมีสัจจะและความจริงใจ	8.1 ความจริง เป็นสิ่งไม่ตาย	1
	รวม		3
36. อาจารย์ทองอยากรดั่ง	2. ความเมตตา กรุณา	2.3 การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน	1
	4. ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	2
		4.3 ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า	1
	10. ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจ และรู้สึกผิดชอบ	10.3 คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไขปัญหาของตนเองและผู้อื่นได้	1
	12. ความละเอียดและ เกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว	12.2 ความชั่วไม่เคยส่ง เสริมความ เจริญรุ่งเรืองอย่างถาวรให้แก่ผู้ใด	1
	16. ความกตัญญูทดแทน	16.2 ความกตัญญูทดแทน เป็นสิ่งที่ควรส่ง เสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ	2
รวม		8	

ตารางที่ 12 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	โมทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
37. พ่อดาบ ลูกเขย (เรื่อง 3)	14. ความอดทนอดกลั้น	14.3 ความอดทน อดกลั้น ทำให้ชนะอุปสรรค ช่วยให้ประสบความสำเร็จ	1
	27. หลักธรรมสำหรับการอยู่ ร่วมกัน ได้แก่ ความ สามัคคี เสียสละ อภัย เอื้อเฟื้อ และ เห็นอก เห็นใจ	27.5 การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ	1
รวม			2
38. ขโมย ฉกไก่	30. การแก้ไขข้อบกพร่อง การปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรม ระเบียบกฎหมาย และ จารีตประเพณี	30.5 การลงโทษที่เหมาะสม เป็นวิธีหนึ่งในการ การแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด	1
รวม			1
39. รอดฆ่า หมี่	7. การไม่พูดปด และไม่พูด บิดเบือน ไม่อำพราง ความจริง ไม่ยุยงให้ เกิดความแตกแยก และ ไม่พูดหยาม	7.3 การพูดหรือการเขียนที่ก่อให้เกิดความ แตกร้าวกระทบ กระเทือน จิตใจ ไร้สาระ ชักนำผู้อื่นให้หลงผิด ย่อม เป็นพิษภัยต่อสังคม	1
	15. ความกล้าหาญและความ เชื่อมั่นในตนเอง	15.2 การกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผลเป็น สิ่งที่ควรฝึก	1
	27. หลักธรรมสำหรับการอยู่ ร่วมกัน ได้แก่ ความ สามัคคี เสียสละ อภัย เอื้อเฟื้อและ เห็นอก เห็นใจ	27.5 การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ	1
รวม			3

ตารางที่ 12 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
40. ตาเถน	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	2
	16. ความกตัญญูทดแทน	16.2 ความกตัญญูทดแทน เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัย อย่างสม่ำเสมอ	1
	30. การแก้ไขข้อบกพร่อง การปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรม ระเบียบกฎหมาย และจารีตประเพณี	30.5 การลงโทษที่เหมาะสม เป็นวิธีหนึ่งในการแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด	1
รวม			4
41. คนขี้ปด	11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	11.1 ความเป็นผู้มีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้อง และยุติธรรม	1
	19. ความไม่เห็นแก่ตัว	19.2 คนเห็นแก่ตัว เป็นคนเอาเปรียบเพื่อนฝูง จึงเป็นที่รังเกียจของสังคม	1
รวม			2
42. ตูแซ	13. ความขยันหมั่นเพียร	13.2 ความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดีในการทำงาน และสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้	4
	14. ความอดทนอดกลั้น	14.1 ความอดทนอดกลั้น ทำให้เกิดความสงบ	4
รวม			8

ตารางที่ 12 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
43. หลวงพ่อ หมากมี	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	1
	7. การไม่พูดปด และไม่พูด บิดเบือน ไม่อำพราง ความจริง ไม่ยุยงให้เกิด ความแตกแยก และไม่ พูดหยาม	7.1 การพูดและเขียนแต่ความจริง ช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง	1
	20. ความประณีต ละเอียด ถี่ถ้วน	20.2 ความละเอียดถี่ถ้วน เป็นนิสัยที่ดีในการทำงาน	1
	21. ความรับผิดชอบ	21.2 คนที่มีความรับผิดชอบไม่ทอดทิ้งหน้าที่การงานของคน	1
	28. ความเป็นผู้มีวัฒนธรรม และปฏิบัติความประเพณี นิยม	28.1 วัฒนธรรม ประเพณีเป็นเครื่องกำหนดสิ่งพึงกระทำและพึงละเว้นของบุคคลในชุมชนนั้น ๆ	2
รวม			6
44. ทกสหาย	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้ และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	2
	13. ความขยันหมั่นเพียร	13.2 ความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดีในการทำงานและสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้	2
	27. หลักธรรมสำหรับการอยู่ ร่วมกัน ได้แก่ ความ สามัคคีเสียสละ อภัย เอื้อเฟื้อ ความเห็นอก เห็นใจ	27.3 การอยู่ร่วมกันมีจุดหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์	1
รวม			5

ตารางที่ 12 (ต่อ)

เรื่อง	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้าน	ความถี่
45. ลูกศิษย์ หลวงพ่อ	1. การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคล และสัตว์	1.3 ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว	2
	4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ	4.2 ผู้ที่รู้จักให้และรู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ	1
		4.3 ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า	1
	11. ความเป็นผู้มีเหตุผล	11.1 ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้อง และยุติธรรม	2
	21. ความรับผิดชอบ	21.2 คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้งหน้าที่ การงานของตน	1
29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	29.1 ทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องรักษาไว้ ซึ่ง เอกราช อธิปไตย และความมั่นคงของชาติ	1	
รวม			8

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า นิทานพื้นบ้านประเภทนิทานดลกขบขัน ที่ปรากฏมโนทัศน์ทางจริยธรรมสูงที่สุด คือ เรื่อง หูแสบ เรื่องอาจารย์ทองอยากดัง และ เรื่องลูกศิษย์หลวงพ่อรองลงมาเป็นอันดับสอง คือ เรื่องทำไมพ่อค้ารักลูกเขยคนเล็ก และ เรื่องหลวงพ่อหมากมี อันดับที่สาม คือ เรื่องไอ้สามเกลอ เรื่องพระขี้กระหนี่ และเรื่องทกสหาย อันดับสี่คือ เรื่องแจ็กโอ เรื่องพ่อตาหมอลีเก เรื่องพระบวชนาน และเรื่องดาเถน